

mgyoe.com

SAMPLE BOOK

အခြေခံ

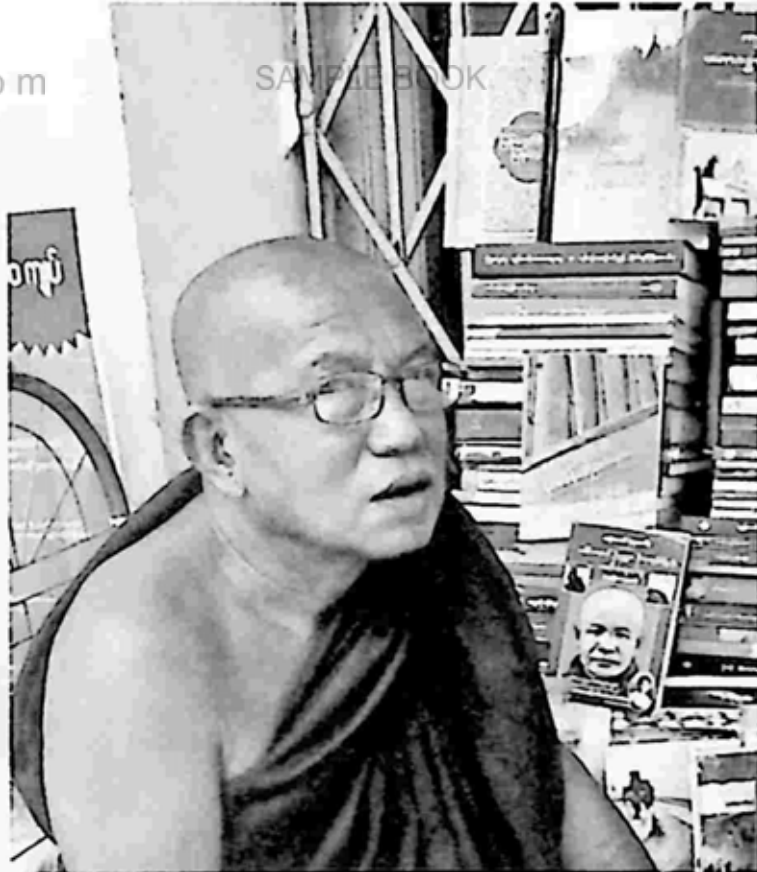
အိတ်မက်ထဲ၌တွေ့ရှိသောမြွေတော်

အက်ဘေးများ

mgyoe.com

ယခုအခါ ကျွန်တော်သည်
လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်က မန္တလေးသို့ ပြန်သွားရန်
Time Machine ခေါ် ကာလယန္တရားကို ရှာဖွေစုံစမ်းလျက်ရှိပါသည်။

တတ်ပုံ-သန့်စင်စိမ်း

အမည်ရင်းက ဦးအေးဝင်းထွန်း ဖြစ်ပြီး
 စာရေးတဲ့ နာမည်က ကြူးနှစ် ဖြစ်ပါတယ်။
 ရဟန်းဘွဲ့က ဦးတေမိ။
 မိဘတွေက ဦးထွန်းတင်နဲ့ ဒေါ်ဖွားမို့ ဖြစ်ပါတယ်။
 ရန်ကုန် ဗဟန်း ဟာမစ်တစ်မှာ(၁၅-၆-၁၉၅၂) မွေး။
 ၁၉၇၀ မှာ ကဗျာနဲ့ စာပေနယ်ထဲ ဝင်ရောက်ခဲ့။
 နောက်ပိုင်းမှာတော့ အက်ဆေး/ ဝတ္ထုတို/ ရှည်တွေသာ အရေးများခဲ့။
 ဒီစာအုပ်ထဲပါတဲ့ အက်ဆေးတွေကတော့
 ဟိုးယခင် ရနံ့သစ်မဂ္ဂဇင်း ခေတ်ကောင်းစဉ်ကာလတွေက
 ကျွန်တော်တို့တွေ စောင့်ဖတ်ခဲ့ရတဲ့ အက်ဆေးတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
 နောက် စာဖတ်သူဂျာနယ် စသည် စသည်ဖြင့်တွေမှာ ပါခဲ့တာတွေပါပဲ။
 ကျွန်တော်တို့ကြိုက်လို့ ဖြစ်ဆုတ်စုဆောင်းခဲ့ရတဲ့ အက်ဆေးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။
 ဆရာကြူးနှစ်ရဲ့ စာချစ်သူတွေလည်း ကြိုက်နှစ်သက်လိမ့်မယ်လို့
 မျှော်လင့်မိပါတယ်။

နှစ်ကာလများစာပေ

တန်ဖိုး - ၃၀၀၀ ကျပ်

နှစ်ကာလများ
စာအုပ်အစီအစဉ်

အိပ်မက်ထဲ၌ တွေ့ရှိသော မြို့တော်

အက်ဆေးများ

ကြူးနှစ်

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
ဆောင်စေ့ယုလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၀၉ ၂၅ ၄၈ ၄၈ ၀၄၈

e-mail: theeras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

အိပ်မက်ထဲ၌ တွေ့ရှိသော မြို့တော်(အက်ဆေးများ)

ကြူးနှစ်

ပထမအကြိမ်၊ သြဂုတ်၊ ၂၀၁၈။

အုပ်ရေ - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ၃၀၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများစာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အစုံပုံနှိပ် ဦးအေးဝင်း၊ အေး
ကမ္ဘာ ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၂၉၀)၊ အမှတ် ၄၆၊ ၄၆ လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ကွန်ပျူတာစာစီ သရုပ်။ မျက်နှာစုံဒီဇိုင်း မောင်ဒေး။ စာအုပ်ချုပ် ရွှေသမီး။

မာတိကာ

၁။ အိပ်မက်ထဲ၌ တွေ့ရှိသော မြို့တော်	၇
၂။ ကောင်းသော စကား ၁ (ကာလယန္တရားနှင့် အတိတ်သို့ ခရီး)	၂၂
၃။ ကောင်းသော စကား ၂	၂၇
၄။ ကောင်းသော စကား ၃ (ပတ္တမြား ဓားလော ... အဆိပ် သေရည်အိုးလော)	၃၄
၅။ ကောင်းသော စကား ၄ (ပညာတတ်များ၏ ညစာစားပွဲ)	၄၁
၆။ ကောင်းသောစကား ၅ (ယဉ်ကျေးသော လူရိုင်းများ)	၄၅
၇။ သူရူးအတွက် နေရာ (ဖြောင့်ဆိုချက် ၁)	၄၉
၈။ ကြိုတင် ရေးထားသော တောတိုင်စာ (ဖြောင့်ဆိုချက် ၂)	၅၆
၉။ နိုးထလော့ ... အော်စကာဝိုင်း	၆၃
၁၀။ ဖခင်တစ်ဦး၏ ဝန်ခံချက် (မပေးဖြစ်သော ပေးစာတစ်စောင်)	၆၉
၁၁။ ၂၁ ရာစု သီးခြား ပုတ္တောဝါဒတစ်ခု	၇၉

၁၂။ မပျော်ရွှင်သော တစ္ဆေ	၈၄
၁၃။ ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်တကယ် ယဉ်ကျေးကြပါပြီလား	၉၂
၁၄။ လေထန်ကုန်းသို့ ရောက်ရှိလာသော ကြူးနှစ်	၁၀၁
၁၅။ မြန်မာမှုလား၊ မြန်မာအတုလား	၁၁၂
၁၆။ ခြင်နှင့် လူသား အားပြိုင်ပွဲ	၁၁၇
၁၇။ ဘယ်က မာယာ၊ ညာမှာ ပရိယာယ်	၁၂၂
၁၈။ ကျွန်တော် ရက်လုပ်ခဲ့သော ကော်ဇောပျံ	၁၂၇
၁၉။ စာပေဝေဖန်ရေး (ဒေါ်စတိုယက်စကီး နိုးကြားခြင်း)	၁၃၅
၂၀။ နှင်းဆီ သင်း၍ ဝိုင်ချိုသော ကျွန်တော်တို့၏ ညနေခင်းများ	၁၄၅
၂၁။ နွားရိုင်းသတ်ကွင်းထဲသို့ ဝင်လာသော ဒွန်ဘက်ဟမ်း	၁၅၁
၂၂။ ၂၀ ရာစုထဲမှာပဲ နေရစ်ခဲ့တော့	၁၅၇
၂၃။ စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့	၁၆၂
၂၄။ စာဖတ်ခြင်း၏ အပြစ်ဒဏ်	၁၆၇
၂၅။ ခေတ်သစ် ပဒေသာပင် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သော်	၁၇၂
၂၆။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကျိုးအိတ်ကပ်ထဲမှ ကမ္ဘာ	၁၇၆
၂၇။ ပရောဖတ်တို့၏ အိပ်မက်များ	၁၈၀
၂၈။ ကျွန်ုပ် မဖြေဆိုနိုင်ခဲ့တဲ့ မေးခွန်းတွေ	၁၈၅
၂၉။ ကျွန်ုပ် သေလျှင် မီးမသင်္ဂြိုဟ်ပါနှင့်	၁၈၉
၃၀။ တောင်တက်သမား၏ အကြောင်း	၁၉၇

အိပ်မက်ထဲ၌ တွေ့ရှိသော မြို့တော်

တတိယအကြိမ်မြောက် မန္တလေးက စာဖတ်သူများ စာပေဆုစာရင်း ထုတ်ပြန်ရန် နီးကပ်လာခဲ့ပြန်ပြီကော။

၁၉၉၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလလယ်ခန့်အထိ 'မန္တလေး စာဖတ်သူများ စာပေဆု' ဆိုသော အရာကို ကျွန်တော် မသိရှိခဲ့ပါ။ မည်သို့သော စာပေ ဆုကိုမျှ ကျွန်တော် မှတ်မှတ်ရရ၊ သတိမမူဖြစ်ခဲ့သည်က ကြာပြီ။ ဟိုး တစ်ချိန်တုန်းကတော့ ကမ္ဘာတွင် အကြီးကျယ်ဆုံး စာပေဆုဖြစ်သည့် 'စာပေ နိုဘဲ' ဆုနှင့် ဆုရှင် စာရေးဆရာ ကဗျာဆရာများကို ကျွန်တော် တလေးတမြတ် အာရုံကျထားခဲ့ဖူး၏။ သွားလေသူ ဆရာကြီး ဇော်ဂျီ မြန်မာပြန်ခဲ့သော နိုဘဲဆုရ ဆရာများ၏ ဝတ္ထုတိုများကို စွဲစွဲမက်မက် ဖတ်ခဲ့ဖူး၏။ ၁၉၇ - (အတိအကျ မမှတ်မိ) ခုနှစ်က စာပေနိုဘဲဆုကို တိုင်းခြားတွင် တိမ်းရှောင်နေထိုင်ရသော ကိုလံဘီယာနိုင်ငံသား စာရေး ဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ 'ဂါဘရီယယ် ဂါစီယာ မားကွက်' ရရှိခဲ့ပြီးသည့် နောက်တွင် စာပေနိုဘဲဆုကို ကျွန်တော် အမှတ်တမဲ့ သတိလစ်ဟင်း

သွားမိခဲ့တော့၏။ တစ်လောကမှ Films for the Humanities and Sciences အမည်ရှိ စာစောင်တွင် ၁၉၉၃ ခုနှစ်အတွက် စာပေနိဘဲဆု ဆွတ်ခူးခဲ့သူမှာ အမေရိကန် ကပ္ပလီ ဝတ္ထုရေးဆရာမ 'တိုနီမော်ရစ်ဆင်' ဆိုသူ ဖြစ်နေမှန်း သူမ၏ ဓာတ်ပုံနှင့်တကွ တွေ့ရှိ သတိပြုမိခဲ့ပါသည်။

မန္တလေးက ဆုလိုပင် ဖြူးမြို့က စာဖတ်သူများ၏ ဆုကိုလည်း ယမန်နှစ်ကမှ ကျွန်တော် သတိပြုမိခြင်း ဖြစ်၏။ ဆရာမြသန်းတင့် ကွယ်လွန်တော့မှပင် ထိုဆရာသည် အမျိုးသားစာပေ ဘာသာပြန်ဆု လေးဆုတိတိ ဆွတ်ခူးခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးမှန်း ကျွန်တော် အလန် တကြား သိခွင့်ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော် အမှတ်ရသလောက် ပြောရလျှင် 'ယန်းပေါဆတ်'သည် စာပေနိဘဲဆုကို လက်ခံရယူရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ သူက လက်ဝဲ လက်ယာ ဝါဒရေးရာ ပဋိပက္ခများကြားတွင် မပါဝင်လိုဟု အကြောင်းပြခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ နောက်တစ်ဦးကတော့ ရုပ်ရှင် အနုပညာနယ်ပယ်မှ မင်းသား 'မာလွန်ဘရန်ဒီ' ဖြစ်သည်။ သူက အော်စကာ ဆုနှင်းသဘင်သို့ ကိုယ်တိုင် မတက်ရောက်ဘဲ အမေရိကန် တိုင်းရင်း လူနီဝတ်စုံ ဆင်မြန်းထားသည့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို စေလွှတ်ပြီး ဆုကို ယူစေသည်။ အမေရိကန် လူဖြူအစိုးရက တိုင်းရင်း လူနီတို့အပေါ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ် ကန့်သတ်နေခြင်းကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ဖော်ပြမှုဟု ဆိုလေသည်။

ကျွန်တော်၏အမြင် သန့်သန့်ကို ပြောရလျှင် စာပေဆုရှင်တစ်ဦး သည် ဆုရပြီးနောက် ဘာသာလဝါ နေလိုက်ပြီးနောက် မိမိ လုပ်စရာရှိတာ ကိုသာ ဆက်လုပ်နေလျှင် ပြဿနာမရှိ။ သို့မဟုတ်ဘဲ မိမိသည် ဆုရ ပြီး၍ ပိုမိုကြိုးပမ်း အားစိုက်ရမည်၊ ဆုရ လက်ရာထက် ဖန်တီးမှုစွမ်း ရည် မြင့်မားသော အနုပညာလက်ရာများကို ဖန်တီးနိုင်ရန် လုံ့လစိုက် ရမည်ဟု တွေးတောခံယူလိုက်သည်နှင့် သူ ရရှိခဲ့သော ဆုသည် သူ့အား ချုပ်ကိုင်လိုက်သည့် နှောင်ကြိုးတစ်ချောင်း ဖြစ်သွားမည်။ သူသည် စိတ် အတွေး အကြွင်းမဲ့ လွတ်လပ်သော ပကတိ အနုပညာရှင် မဟုတ်တော့။ ဤအယူ စွဲဝင်ထားခြင်းကြောင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ် မန္တလေး စာဖတ်သူများ၏ ဝတ္ထုတိုဆုအတွက် ရွှေအမြုတေ မဂ္ဂဇင်းပါ 'ပျို့ခန်းသာ ဝိုက်ကာမွှေးတယ်'

mgyoe.com

ဝတ္ထုဖြင့် ကြူးနှစ်က ရရှိသည်ဟူသော သတင်းကို ကြားခဲ့သောအခါ မျဉ်းမတ်သဏ္ဍာန် တည်ငြိမ်စွာဖြင့် အရှိန်မှန်မှန် လည်ပတ်နေဆဲ အင်ဂျင် တစ်လုံးကို တစ်စုံတစ်ရာသော ဖျော့တော့သော စွမ်းအားတစ်ခုက တို့ထိ လိုက်သဖြင့် ဆတ်ခနဲ ယမ်းခါ ယိမ်းယိုင်သွားဘိသကဲ့သို့ ကျွန်တော် သည် ကယောင်ကယင် ခံစားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ သတင်းကို ကြားသိချိန်၌ ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မှ မိုင်တစ်ရာမျှ ကွာလှမ်းသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တစ်နေရာရှိ ကျေးလက်တွင် ရွှံ့တော နန်းတောထဲ၌ ငါးတိုး ဖားရှာ ဝမ်းစာရှာရင်း စာပေလောကကြီး တစ်ခုလုံးကို မေ့ဖျောက်ရန် အားထုတ်လျက် ရှိသည်။ တောကျေးလက်ရှိ စာပေဝါသနာရှင် အပေါင်းအသင်းများကမူ ကျွန်တော့်အတွက် ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာ ပီတိဖြာနေကြသည်။ စာပေ ပညာ နဲ့နဲ့ရှာကြသော ဆွေမျိုးသားချင်းများကလည်း ကျွန်တော် ဆိုသော စာရေးဆရာ ငမဲ့သည် နေ့ချင်းညချင်း ဆွစ်ဘဏ် သူဌေးတစ်ယောက်လောက် ကြွယ်ဝတော့ မည့်အလား ဂုဏ်ယူ ပျော်မြူးနေကြသည်။ အားလုံးက ကျွန်တော်သည် ထိုဆုကို သွားရောက် ယူငင်ရမည်ဟု သံပြိုင် အရေးဆို တိုက်တွန်းကြ သည်။ ကျွန်တော် ကျောက်ရုပ်ကြီးတစ်ရုပ်ပမာ ငြိမ်ဆိတ်နေသည်။ ဝမ်း နည်း ဝမ်းသာခြင်း ကင်းသော ရင်နှလုံးကို ဆင်ခြင်ဉာဏ်က ကျေနပ်စွာ စောင့်ကြည့်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထိုခဏ၌ ကျွန်တော်သည် ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကဲ့သို့ ရှင်းရှင်း ဖြောင့်ဖြောင့် စဉ်းစားကြည့်သည်။ မန္တလေးက ဆုဆိုလျှင် မန္တလေးသို့ သွားရောက်ရယူရမည်သာ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ မန္တလေး ... မန္တလေး ... မန္တလေး ... ဟု တီးတိုး ရေရွတ်နေမိစဉ် စာပေဆုဆိုသော နာမဝိသေသနပုဒ်ထက် 'မန္တလေး' ဟူသည့် ဒေသန္တရ ရုပ်ပုံလွှာ၊ ဒေသန္တရ အငွေ့အသက်တို့ကို ပို၍ မြင်ယောင်ခံစားလာမိခဲ့၏။

ဪ ... အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ခန့်မျှ ကြာညောင်းခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါလျက် နှင့် မန္တလေး၏ ဒေသန္တရ ရုပ်ပုံလွှာသည် ကျွန်တော်၏ နှလုံးသားမှာ ဘာရယ်ကြောင့်များ မမှိန်ဝါးခဲ့ပါလိမ့်။ မန္တလေး၏ ဒေသန္တရ အငွေ့ အသက်တို့သည် ပဇာကြောင့်များ မလွင့်ပြယ်ခဲ့ရပါလိမ့်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်ခန့်က ကျွန်တော်သည် မန္တလေးသို့ အစိုးရ တာဝန်နှင့် တစ်ခေါက်၊ အလည်တစ်ခေါက် နှစ်ကြိမ်တိတိ ရောက်ခဲ့သည်။ ရောက်ခဲ့သည့်အခါတိုင်း လချီ၍ ကြာညောင်းခဲ့သည်ချည်း။ အလည်သက်သက် သွားသည့်အခါတွင်လည်း အခြား အလည် သွားသူများကဲ့သို့ ရက်ကာလ သတ်မှတ်ချက် မရှိ။ ကြာချင်သလောက် ကြာပါစေ ဟူသော အကန့်အသတ်မဲ့ ရည်စူးချက်ဖြင့် သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ မန္တလေး၌ ကျန်းမာရေး ချွတ်ယွင်းပြီး ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်မှသာ ပြည့်စုံသော ဆေးဝါးကုသမှု ပြုနိုင်တော့မည် ဟူသော အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်အထိ တမော့တမော့ ကြာမြင့်ခဲ့၏။ မန္တလေးတစ်ခွင် လေးရပ်လေးပြင်ကို မျက်စိမှိတ်လျက် လမ်းလျှောက်သွားနိုင်ခဲ့သည်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။

ကျွန်တော် စွဲစွဲမြဲမြဲ တည်းခိုခဲ့သည်က အမရပူရရှိ တံခွန်တိုင် ဆိုသောအရပ် ဖြစ်၍လည်း တောင်သမန်အင်း၌ သစ်ငုတ်ဖြစ်လောက်သည့် အထိ ကြာမြင့်စွာ နေခဲ့ဖူးသည်ဟု ပြောလိုက ပြောနိုင်သည်။ မန္တလေးက စာပေမိတ်ဆွေများသည် ကျွန်တော် မန္တလေးရောက်မှ လူချင်း သိကျွမ်းခဲ့သူများချည်း ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ယခုလို မဟုတ်။ စာပေအနုပညာရေး၌ တက်ကြွစူးစိုက်စွာ ယုံကြည်ရှူးမှူးခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူကို မမြင်ဖူးမိကတည်းက သူ၏စာ (ကဗျာ) များကို နှစ်ခြိုက်ခဲ့သော မောင်သင်းပန်ကို တွေ့ဆုံရသည့်အခါ ကျောက်တူးရင်း ကျောက်ကောင်းတစ်ပွင့်ကို ကောက်ရသူနှယ် ရွှင်ပျ ကြည်နူးခဲ့ရသည်။ ထိုအသားပြာနှမ်းနှမ်းနှင့် ကဗျာဆရာက စက်ရပ်နေသည့် နာရီအိုကြီးကို အမြဲပတ်ထားလေ့ရှိသည့် အကျင့်ကို ကျွန်တော်က သတိပြုမိကာ 'ခင်ဗျား ဘယ့်နှယ်ကြောင့် ဒီနာရီ စုတ်ကြီး ပတ်ထားတာတုံးဗျာ'ဟု မေးစမ်းကြည့်ခဲ့သည်။ သူက ပွင့်လင်းရွှင်ကြည်စွာ တဟဲဟဲ ရယ်လျက် 'နာရီ မပတ်ရရင် မနေနိုင်တဲ့ အကျင့်ကြောင့်ဗျို့၊ နာရီအသစ်ကလည်း ဝယ်နိုင်သေးပေါင်ဗျာ' ဟု ဝန်ခံလေသည်။ သို့နှယ်သော မန္တလေးသား ကဗျာဆရာကို ကျွန်တော် မည်သို့လျှင် မေ့ပျောက်ပစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။

ထိုကာလလောက်ကတည်းက မျက်မှန်ကိုင်း ခပ်ညံ့ညံ့ ဆောင်
ထားရသည့် သွားလေသူ ကဗျာဆရာ နီမောင် (အင်းဝ) သည် မျက်စိမဲ့ခဲ့
သည်။

‘ကျုပ်က ညဘက် ရေနံဆီမီးအိမ်နဲ့ စာဖတ်စာရေးတာဗျ၊ စာကြည့်
ရတာ အားမရလေ မီးစာကို တင်လေနဲ့ မီးပူလွန်ပြီး မှန်အိမ်ပြောင်းတွေ
ကွဲပေါင်းလည်း မနည်းတော့ဘူး’ဟု နီမောင်က ဘုရားကြီး ဈေးတွင်
လက်ဖက်ခြောက် ရောင်းရင်း သူ၏ အမြင်အာရုံ ဒုက္ခကို ဖွင့်ဟခဲ့လေ
သည်။ ထိုစဉ်က မောင်နွေထက် (မန္တလေး)မှာ ဈေးချိုထဲတွင် နံနက်ပိုင်း
လမ်းဘေးဈေးသည်ကလေး လုပ်လျက် ကဗျာလင်္ကာများ ဖွဲ့သီခါစ
ဖြစ်၏။

ထိုအရပ်ကြီး ကလန်ကလား၊ အသံသြသြကြီးနှင့် ကဗျာဆရာ၏
အိမ်ကလေးမှာ ကျွန်တော်၏ ရံဖန်ရံခါ စားအိမ်သောက်အိမ် ဖြစ်သည်။
ကိုလိုနီခေတ် မြို့အုပ် မြန်မာတစ်ယောက်လို ဝတ်စားဆင်ယင်တတ်၍
ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် လေးလုံးစပ် ရိုးရိုးကဗျာတွေ ရေးလေ့ရှိသူ ကိုချို
(မန္တလေး) ကို ကျွန်တော်သည် ဟံသာဝတီ သတင်းစာတိုက်ရှိ ‘စနေ
စာပေပိုင်း’ တွင် ဆုံစည်းရလေသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် စနေ
စာပေပိုင်းသို့ မပျက်မကွက် တက်ရောက် ကြားနာ လေ့လာခဲ့သည်။
စနေစာပေပိုင်း ပြုလုပ်ခဲ့သမျှ အကြိမ်အားလုံး၏ လေးပုံသုံးပုံခန့် ကျွန်
တော် ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုပိုင်းမှတစ်ဆင့် သွားလေသူ ဆရာ မောင်နေဦး
နှင့် သိကျွမ်းလျက် သူ၏အိမ်တွင် နားခိုစားသောက်ခွင့် ရခဲ့သည်။ သူ
မြန်မာပြန် ဆိုခဲ့သော Ralph Fox ၏ The Novel and the People
ကို သူနှင့်မတွေ့မီ နှစ်အတန်ကြာကတည်းက ကျွန်တော် နှစ်ခြိုက်စွဲမက်
ခဲ့၏။ (ယခု ပြန်တွေးကြည့်သောအခါ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် မောင်
နေဦးကို ကြိုက်ခဲ့သည်လား၊ ရပ်ဖ်ဖောက်ကို ကြိုက်ခဲ့သည်လား၊ စာအုပ်
အကြောင်းအရာကို ကြိုက်ခဲ့သည်လား ကွဲကွဲပြားပြား မမှတ်မိတော့ဘဲ
ယောင်ဝါးဝါး ဖြစ်နေတော့၏)

သူနှင့် ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြသည့်အခါ ကျွန်တော် ဖတ်ရှုဖူးသော
အမေရိကန် စာရေးဆရာ Erskine Caldwell ၏ အမေရိကန် လူသဘာဝ

သရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်အကြောင်းကို အားပါးတရ ပြောဆို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ သိုက်ထွန်းသက်၏ နေအိမ်မှာ ဆရာမောင်နေဦး၏ နေအိမ်နှင့် များစွာ မဝေးလှပေ။ အိမ်ထောင်ကျခါစ သမဝါယမ စာရေးကလေး သိုက်ထွန်းသက်က တစ်ညတာ၌ ကျွန်တော့်ကို ထမင်းဖိတ်ကျွေး ပြုစုခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့နှင့် မနီးမဝေးတွင် (ယခု လူကော စာကော တွေ့ဆုံရခြင်း မရှိတော့သည့်) မောင်ထိန်ဝင်း (မန္တလေး) အမည်ရှိ ကဗျာရေးသူတစ်ဦး ရှိသည်။ တစ်ည၌ ထိုသူ၏ နေအိမ်တွင် ကဗျာဆရာ မောင်လူမှိန် (မြင်းခြံ) နှင့် ကျွန်တော်တို့ စာပေအယူအဆရေးရာများ ငြင်းခုံရင်း ထိုးလုလု ကြိတ်လုလု ဖြစ်ခဲ့၏။ (မောင်လူမှိန်ကား ယခု မရှိရှာတော့) ကဗျာဆရာ ‘မောင်မိုးရည် (မန္တလေး)’ နှင့် ကျွန်တော်တို့ကား ညနေရီတွင် မူးယစ်ရီဝေလေ့ ရှိကြသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ဝိုင်းတွင် မောင်သင်းပန်က မသောက်မစားဘဲ ဝင်ထိုင်ရင်း နေညိုရင့်လာလျှင် ‘နေညိုပြီဗျို့၊ နေညိုရင် မေ ဆိုလိမ့်မယ်’ ဟု နဘောညည်းချင်း ရေရွတ်လျက် သူ၏ စက်ဘီးအိုကြီးဖြင့် ကသုတ်ကရက် ပြန် ထွက်သွားတတ်သည်။ သူလည်း အိပ်ထောင်ပြုပြီးခါစအချိန် ဖြစ်သည်။ ဆရာ ချင်းတွင်း ချစ်သွေးက အဟောကောင်း၊ အပြောကောင်း၊ (ကျွန်တော့်နှယ်) ယမကာကြိုက်သူ ဖြစ်ပြီး သူ၏ကျေးဇူးဖြင့် နေ့လယ်ခင်းများ၌ မန္တလေးအငြိမ့်အချို့ ဇာတ်တိုက်သည့် ရှုခင်းကို ကြည့်ရှုလေ့လာခွင့် ရခဲ့ ၏။ မောင်ကိုကို (အမရပူရ) သည် ခေတ်ပေါ်စာပေကို စိတ်ဝင်စားသူ၊ မေးမြန်း ပြောဆို ဝေဖန်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်တည်း ယမကာ ဝိုင်းဖွဲ့လျှင် ကျွန်တော့်မှာ တစ်ယောက်ထီးတည်း ထိုင်သောက်နေရသည့်နှယ် ပျင်းစရာကောင်းအောင် စကားနည်းသူတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ယခု တစ်ကြိမ် မန္တလေးသို့ ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့ပြီး အမရပူရရှိ သူ့အိမ်သို့ ယာယီ သွားတည်းသောအခါ၌ကား သူနှင့် အတန်ကြာအောင် စာအကြောင်း ပေအကြောင်း ပြောခွင့်ရခဲ့ကာ သူသည် ဟိုတုန်းကထက် စာအကြောင်း ပေအကြောင်း ပြောတတ်လာသည်။

မောင်ကိုကို ကိုကြူးနှစ်၊ ခင်ဗျားဟာ အရင်က မော်ဒန်ဘက်ကို ဦးတည် မလိုလိုနဲ့ ခုနောက်ပိုင်း Realism ဘက် ရောက်သွားတာ

ကျွန်တော် တွေ့တယ်။
 ကြူးနှစ် ပြောတတ်ပေါင်ဗျာ။ ကျုပ်ကတော့ ခု စာပေဝါဒ ဆိုတာ
 တွေ စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ ရေးချင်စိတ် ပေါက်လာရင်
 ရေးချင်ရာ ရေးချပစ်လိုက်တာပါပဲ။
 မောင်ကိုကို တချို့ဟာလေးတွေတော့ ကျွန်တော် ကြိုက်ပါတယ်။
 ကြူးနှစ် အင်း ...။

ကျွန်တော်က စာအကြောင်း ပေအကြောင်း ပြောရမှာ ခံတွင်း
 ပျက်နေချိန်တွင်၊ စာပေလောကထဲမှာ ကျင်လည်ရမှာ ငြီးငွေ့ ပျင်းမုန်း
 နေချိန်တွင် သေးမွှားလှသော စာပေဆုငယ်တစ်ဆု ရယူရန် အကြောင်း
 တိုက်ဆိုင်ခြင်းသည်ကား ကျွန်တော် ကံအကြောင်းမလှခဲ့ခြင်း ဖြစ်လိမ့်
 မည်။ သို့သော် အခြားတစ်ဖက်က တွေးကြည့်လျှင်မူ စာပေသမားတစ်စုက
 သူတို့ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ စာပေအနုပညာ လက်ရာတစ်ခုအတွက် ဆု
 ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုခြင်းကို ကျွန်တော် လက်သင့်ခံရမည်သာ ဖြစ်သည်။
 နောက်တစ်ကြောင်းကား ကျွန်တော်သည် စာပေဆိုင်ရာ ပြိုင်ပွဲတစ်ခုသို့
 ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရာမှ ဆုရခဲ့ခြင်း မဟုတ်။ ကျွန်တော် ရေးချင်ရာ
 ရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းသို့ ပေးပို့ရာ စာတည်းက နှစ်သက်၍ ရွေးချယ် ပုံနှိပ်
 ဖော်ပြခြင်းကို နှစ်သက်သူတွေက ဆုချခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ယဉ်
 ကျေးမှုလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်ပဲ မဟုတ်ပါလော။ ခွေးများကို အပြေးပြိုင်
 ခိုင်းပြီးနောက် ဗိုလ်စွဲသော ခွေးနှင့် ခွေးရှင်ကို ဆုပေးခြင်းသည်ကား
 ယဉ်ကျေးမှု လုပ်ငန်းနှင့် အကျိုး မဝင်လှပေ။

ကျွန်တော်သည် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တော
 ကျေးလက် ရွှံ့ထဲဗွက်ထဲမှ မြို့တော်ကြီး ရန်ကုန်သို့ ရုန်းတက်လာခဲ့ပါ
 သည်။ ရန်ကုန်သို့ရောက်သော် မန္တလေး စာပေဆုနှင့် စပ်လျဉ်းသော
 သတင်းအချက်အလက်များကို ရတန်သလောက် ရခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်
 သည် စာပေဆုကိုလည်း ရန်ကုန်သို့ လွှဲပြောင်း လက်ခံချင်သည်။
 မန္တလေးသို့လည်း သွားရောက်လိုသည် ဟူသော ဒွိဟ အစွန်းနှစ်ဖက်
 ကြားတွင် ဗျာများ မွန်းကျပ်နေခဲ့ရလေသည်။ စာပေဆုကို ကိုယ်စား

လှယ် လွဲစာဖြင့် ရန်ကုန်သို့ မှာယူဖို့လည်း လွယ်ကူပါသည်။ မန္တလေး သို့ သွားရောက်ရန်လည်း မခက်ခဲလှပါ။ အကြောင်းမှာ ဆရာလေးကိုတင် က ကျွန်တော့်အား 'ဟေ့လူ၊ ခင်ဗျား မန္တလေးကို ကျုပ်နဲ့ လိုက်ကိုလိုက်ရ မယ်၊ မီးရထား လက်မှတ်ကအစ ကျုပ် တာဝန်ထား'ဟူ၍။ အကယ်၍ ကျွန်တော်က ငြင်းလျှင် ကျွန်တော့်ကို ဓားဖြင့်ထိုးမည့် ဟန်ပန် လေပေါက် ဖြင့် ပြောပါသည်။ အဆိုပါ 'လေးကိုတင်'ကပဲ ကျွန်တော့်အား မန္တလေးစာပေ ဆု ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်ဟု ယူဆရသည့် ဆရာမ မဝင့်(မြစ်ငယ်) ၏ သီးသန့်ပေးစာ (Personal Letter) ကို ပေးအပ်သည်။ အဆိုပါ မဝင့် (မြစ်ငယ်)က စာထဲတွင် ကျွန်တော့်အား မန္တလေးသို့ လူကိုယ်တိုင် ကြွ ရောက်ရန် လှိုက်လှဲစွာ ဖိတ်မန္တက ပြုထားလေသည်။ ကျွန်တော့်ကို မန္တလေးသို့ မဖြစ်မနေ သွားရောက်စေရန် ပဓာန တွန်းအားပြုသူကား လေးစားအပ်သော ဆရာ လူထု ဦးစိန်ဝင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော် မန္တလေး သွားမလိုလို၊ မသွားတော့ဘူးလိုလို ချီတုံချီတုံ ဖြစ်နေခိုက် မိတ်ဆွေကြီး ရွှေကျွန်းသောင်းက လူထုဦးစိန်ဝင်းထံ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ ပါသည်။ လူထုဦးစိန်ဝင်း၏ စာပေလက်ရာအချို့ကို ကျွန်တော် ရင်းနှီး ခဲ့ဖူးသော်လည်း လူချင်းတွေ့ဆုံဖူးခြင်း မရှိခဲ့။ လူထုဦးစိန်ဝင်းက 'စာရေး သူဆိုတာ ခရီးများများသွားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မန္တလေး သွားဖို့က အခက်အခဲရှိလျှင် ငွေယူသွားပါ။ ပြန်ပေးချင်မှ ပေးနိုင်ပါတယ်'ဟု ဆိုကာ ကျွန်တော့်အား ငွေအလုံအလောက် ပေးအပ်ခဲ့သည်။ (သူ၏ကူညီမှု ငွေ ကြေးကို ကျွန်တော်က ပြန်လည် ပေးအပ်လိုသော်လည်း ယနေ့ထက်ထိ မပေးနိုင်သေးခြင်းကား၊ သို့မဟုတ် မပေးဖြစ်သေးခြင်းကား ကျွန်တော်၏ လူမှုရေးဘဝထဲရှိ အခြား အခြားသော လွဲချော်မှုများနည်းတူ လွဲချော်မှု တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ နပုန်းပဏ္ဍိတ်တစ်ယောက် စိတ်ထားမျိုးနှင့် မိန်းမ ထိန်း တစ်ယောက်၏ ပါးစပ်မျိုးရှိသူအချို့ကမူ ကျွန်တော့် မျက်ကွယ် နားကွယ်တွင် ကျွန်တော်သည် ငွေလိမ်သမားဟု အပုပ်ချ စကားတင်း ဆိုခဲ့ကြသည်ဟု ကျွန်တော် တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းစွာ ကြားသိခဲ့ရသည်) ဤသို့ ဤနယ် ကျွန်တော် မန္တလေးသို့ သွားရောက် ဆုယူရန် အခွင့် အလမ်းများ ပေါ်ထွန်းနေချိန်တွင် တစ်ဦးသော စာပေမိတ်ဆွေက 'သွား

မနေပါနဲ့ဗျာ။ ဆုငွေကို ရန်ကုန်ကပဲ လှမ်းမှာလိုက်ပေါ့' ဟူ၍ တားမြစ် ခဲ့ပါသည်။ သူက ကျွန်တော် ဆုငွေရလျှင် ဆရာသော်တာဆွေ၏ ဇာတ် ကောင် မိုးကုတ် မြမောင်ကဲ့သို့ ဖြုန်းတီးပစ်မှာ စိုး၍ တားမြစ်ဟန် တူပါ သည်။ မှန်သည်။ ကျွန်တော်သည် အိတ်ကပ်ထဲတွင် ငွေရှိပါလျှင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းက ဖမ်းဆီးခြင်းခံလာရသည့် ချင်ပန်ဇီ မျောက် တစ်ကောင် တိရစ္ဆာန်ရုံ လှောင်အိမ်ထဲအရောက်၌ ဂနာမငြိမ်သည်ထက် ပင် ငွေမကုန်မချင်း ဂနာမငြိမ်သူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်သည် မန္တလေး စာပေဆုကို သွားရောက်လက်ခံ ရုံ မည်ကာမတ္တ မဟုတ်။ မန္တလေး (ကျွန်တော် လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ် လောက်က သိကျမ်း ခင်မင်ခဲ့သူများ ရှိရာ မန္တလေး) သို့ သွားရောက် လည်ပတ်မည့်အကြောင်းကို အခြားသူများ သဘောပေါက်နိုင်ခြင်း မရှိ ကြဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ကျွန်တော်သည် ကလေးတစ်ယောက်က (Fantasy World) အပျော်ကစားကွင်းသို့ သွားရောက်ချင်သလို မန္တလေးသို့ သွားလို ခဲ့သည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရှိ လူဆင်းရဲ အစွလာမ် ဘာသာဝင်တစ်ဦးက မိုင်သောင်းချီ ၍ ဝေးလှမ်းသော 'မက္ကာ'သို့ အာသာ ဆန္ဒ ပြင်းပြစွာ သွားရောက်လိုခြင်းကဲ့သို့ ဆန္ဒဇော ကြီးမားခြင်းမျိုးတော့ မရှိ။ မန္တလေး မသွားမီ ကျွန်တော် ချော်လဲပြီး ခြေကျိုးသွားလျှင်လည်း 'ငါဖြင့် မန္တလေး မသွားလိုက်ရလေခြင်း' ဟူ၍ ဝမ်းနည်းနေမည် မဟုတ်။ ကုန်ကုန် ပြောရလျှင် စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျွန်တော်သည် မည်ကဲ့သို့သော စာပေဆုမျိုးကိုမှ မရခဲ့လျှင်လည်း ကျွန်တော်၏ စိတ် နှလုံးမှာ မည်သို့သော အကျိုးသက်ရောက်မှုမျှ ဝင်ရောက်မလာနိုင်။ စာပေဆုတွေ၊ ချီးမြှင့်မှုတွေ တသီတတန်းကြီး ရလာခဲ့သည် ဆိုစေဦး၊ ကျွန်တော်ကား ဝမ်းသာရွှင်မြူး ရူးသွပ်သွားမည့် အညံ့စား သတ္တဝါ မဟုတ်ပါချေတကား။

သို့နှင့် ကျွန်တော်နှင့် လေးကိုတင်တို့ နှစ်ဦးသားကို သယ်ယူလာ ခဲ့သည့် ဆဲဗင်းအပ်ခေါ် ည ၇:၀၀ နာရီ အဆန်မီးရထားကြီး မန္တလေး ဘူတာရုံကြီးအနီးသို့ ကူလီအဘိုးအိုကြီး၏ မောဟိုက်သံမျိုးဖြင့် တရွေ့ရွေ့ ချဉ်းကပ်လာခဲ့ပြီ ဆိုကြပါစို့။

‘ဟေ့လူ ... ကိုတင်မောင်ဝင်း၊ ကျုပ်တို့ ဘယ်မြို့ ရောက်နေပြီလဲ’
 လေးကိုတင် (အမည်ရင်း တင်မောင်ဝင်း) သည် ကျွန်တော်က
 သူ့ကို နောက်ပြောင် ကျီစယ်သည်ဟု ထင်ကာ ပြုံးနေသည်။ ကျွန်တော်က
 မေးခွန်းကို ထပ်ဆင့်လိုက်၏။ သည်တော့မှ သူ့မျက်နှာ တည်သွား
 လျက် ...

‘အင်း ... ခင်ဗျားက မန္တလေး မရောက်တာ နှစ်နှစ်ဆယ် ရှိပြီဆိုတော့
 အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေမှာပေါ့ဗျာ’

‘မဟုတ်ဘူး၊ ဒါ မန္တလေး မဟုတ်ဘူး။ မန္တလေးက ဒါမျိုးမှ မဟုတ်
 တာ’

ကျွန်တော်သည် ကျန်းမာရေးကောင်းနေပါလျက် ဆေးရုံတစ်ရုံ၏
 အရေးပေါ်လူနာခန်းထဲသို့ ပို့ဆောင်ခြင်းခံရသူနှယ် ဒေါသထွက်မိ၏။
 ကျွန်တော်တို့ မီးရထား မှားစီးလာခြင်းပဲ ဖြစ်ရမည်ဟု မှတ်ထင်လာသည်။
 လေးကိုတင်သည် လာနေကျ အိမ်သို့ လာရောက်သူပမာ ဦးဆောင်လျက်
 ကျွန်တော့်အား ‘သင်းပိတောက်စာပေ’ ရှိရာ ဌာနဆီသို့ ခေါ်ဆောင်
 သွားပြန်လေသည်။ ဆိုက်ကားပေါ်မှ ကျွန်တော်သည် အာကာသယာဉ်
 တစ်ခုခု စီးနင်းလျက် အမည်မသိ ဂြိုဟ်တစ်လုံး၏ နယ်မြေတစ်ခုတွင်
 ခရီးသွားနေသူလို အံ့ဩခြင်း၊ ကြည်နူးခြင်း၊ ဝေခွဲမရခြင်းတို့ဖြင့် ရင်ဖို
 နေပြန်သည်။

သင်းပိတောက်တွင် ဆရာမ မဝင့် (မြစ်ငယ်) က ဆီးကြိုဧည့်ခံ
 လေသည်။ ကျွန်တော်က ရတနာပုံ နန်းတွင်းရောက် ကျေးတောသား
 တစ်ဦးပမာ သင်းပိတောက် အင်ပိုင်ယာကို ကြည့်မိလေလေ ဤမြို့သည်
 မန္တလေး မဟုတ်ဟု ခံယူမိလေလေ ဖြစ်လာတော့သည်။ မကြာမီ လူ
 နှစ်ဦး ရောက်ရှိလာကြပြန်သည်။ တစ်ဦးက ယခုနှစ် ကျွန်တော်နှင့်အတူ
 ဆောင်းပါးဆုရသူ ‘မောင်သာချို’ဟု ဆိုသည်။ ကျန်တစ်ဦးကား ‘သိုက်
 ထွန်းသက်’ဟု ဆိုလေသည်။ သိုက်ထွန်းသက် ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်
 သိကျွမ်းခဲ့သော သိုက်ထွန်းသက် မဟုတ်ပေ။ သိုက်ထွန်းသက် နှစ်ကိုယ်ခွဲ
 ထဲမှ တစ်ကိုယ် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု စိတ်ထဲမှ ကြိတ်၍ ဖြေသိမ့်လိုက်ရ၏။

ကျွန်တော် မည်သည့်မြို့၊ မည်သည့်နေရာသို့ ရောက်၍ မည်သို့သော

ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်နေရာသည်ဖြစ်စေ မဝင့် (မြစ်ငယ်) ဆိုသူကား အိမ်ရှင်ကောင်း ပီသပါတော့သည်။ ဧည့်ဝတ် ကျော့ပွန်တတ်ပါပေသည်။ မဝင့် (မြစ်ငယ်) ကြောင့်သာလျှင် ကျွန်တော်သည် အမှန်တကယ်ပဲ မန္တလေးသို့ ရောက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်မည်ဟု တွေးခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ဤနေရာသည် မန္တလေးအစစ် မဟုတ်သော်မှ မန္တလေး ကိုယ်စားပြုနေရာအတုကလေးဟု ကျွန်တော် သတ်မှတ်လိုက်ပါသည်။

ညနေပိုင်းတွင် ကျွန်တော်သည် ဟိုမေးသည်စမ်းနှင့် အမရပူရ တောင်လေးလုံး ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။

ထိုတောင်လေးလုံးကျောင်းမှ လက်ရှိ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဦးပညာကို လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်က 'ကိုပညာ (အမရပူရ)' အဖြစ် မောင်ကိုကိုက မိတ်ဆက်ပေး၍ တွေ့ဆုံဖူးခဲ့သည်။ လူချင်း မတွေ့ဖူးမီ ကတည်းက သူ၏ကဗျာအချို့ကို ရုပ်ရှင်ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်းထဲ၌ ကျွန်တော် ဖတ်ရှုဖူးခဲ့ကာ အဆိုပါ ကိုပညာ (အမရပူရ) သည် ရဟန်းတစ်ပါးဟူ၍ ကြိုသိထားခဲ့သည်။ ကျွန်တော် ဆိုက်ရောက်ချိန်၌ ဦးပညာ၏ကျောင်းတွင် ဆရာ လင်းယုန်မောင်မောင်လည်း ရှိလေသည်။ ဤဆရာကို မည်သို့သော မန္တလေးစာပေဆု ချီးမြှင့်ကြမှာပါလိမ့်ဟု ကျွန်တော် ယောင်ယောင် မှားမှား တွေးမိနေခဲ့၏။ စင်စစ် ကျွန်တော့်လို ပါချီပါချဲ့ကို ဆုချီးမြှင့်မည့် အစား ဆရာ လင်းယုန်မောင်မောင်ကိုသာ မန္တလေး စာဖတ်သူများ စာပေဆု ချီးမြှင့်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။

ကျွန်တော်သည် ဘဝင်မကျ ဖြစ်လာပြီး တောင်သမန် အင်းစောင်းဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ရာ အိပ်မက်ဆိုးထဲမှ ထွက်ပြေးလိုပါလျက် အိပ်မက်မဆုံးသေး၍ ချောင်ပိတ်မိနေသူလို ချောက်ချား မောပန်းလာခဲ့ရပါသည်။ တောင်သမန်သည် အမှိုက်သရိုက်များ၊ စားသောက်ဆိုင်တန်းများ၊ အင်းရေပြင်ထဲသို့ စီးဝင်နေကြသော ရေဆိုးမြောင်းများဖြင့် အရုပ်ဆိုးနေပါသည်။

'ဒီပုံစံနဲ့တော့ ဒီနေရာဟာ တောင်သမန် မဖြစ်နိုင်ဘူး'ဟု ကျွန်တော် မော့နှမ်းလှစွာ ညည်းတွားမိ၏။ ကြီးမားဝေဆာသော သစ်ပင်တန်းကြီးကို ကြည့်လျက် 'ဒါတွေဟာလည်း မယ်ဇယ်ပင်တွေ မဖြစ်နိုင်ဘူး'ဟု

နာကျင်စွာ သိမှတ်မိရပြန်တော့သည်။

ထိုည၌ တောင်လေးလုံးကျောင်းတွင် ကဗျာဆရာ မောင်သွေးသစ်ကို မမျှော်လင့်ပါဘဲ တွေ့ဆုံမိလေသည်။ မောင်သွေးသစ်ကို တွေ့လျှင် ကျွန်တော် ရောက်ရှိနေရာ အရပ်သည် အမရပူရ မဟုတ်ကြောင်း ခိုင်မာသွားသည်။ မန္တလေး စာပေဆုများထဲတွင် ကဗျာဆု မပါ၍ ဤနေရာသို့ မောင်သွေးသစ် လာစရာ အကြောင်းမရှိ။

‘ကိုသွေး၊ ခင်ဗျား ဆုလည်းမရဘဲနဲ့ ဒီနေရာကို ဘာလာလုပ်တာလဲ။ ဒါဟာ တောင်လေးလုံးကျောင်းတိုက် မဟုတ်လား’

ကျွန်တော်က မေးသည်။ သူသည် ရယ်မောပြီးနောက် အိပ်ပျော်သွားတော့ရာ ကျွန်တော့်မှာ ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်လာပြီး မိမိ ကျရောက်နေသော အိပ်မက်ထဲမှ လွတ်လိုလွတ်ငြား နံနက် ၄:၀၀ နာရီခန့်တွင် မောင်ကိုကို (အမရပူရ) ၏ နေအိမ်သို့ ကင်းစောင့်သမား တစ္ဆေကြီးတွေလို တန်းစီနေကြသည့် မယ်ဇော်ပင်တန်းများအနီးမှ ဖြတ်သန်းပြီးလွှားပြီး ရောက်ရှိသွားသည်။

‘ဒီမယ် မောင်ကိုကို၊ ကျုပ်ကို တစ်ခုပဲ ပြောစမ်းပါ။ ကျုပ် မန္တလေးနဲ့ အမရပူရကို တကယ်ရောက်နေတာလားဆိုတာကို။ ကျုပ်စိတ်ထဲမတော့ ဒါဟာ အိပ်မက်လို့ ထင်နေတယ်။ ခင်ဗျားဟာလည်း ကျုပ်ရဲ့ အိပ်မက်ထဲက မောင်ကိုကို (အမရပူရ) အတု ဖြစ်နေတယ်’

သူက ဘာမျှ ပြန်မပြောပါ။

နံနက် ၉:၀၀ နာရီခန့်တွင် ကျွန်တော်၊ မောင်ကိုကို (အမရပူရ) နှင့် သူ၏ တစ်ဦးတည်းသောသား အောင်ကျော်ဟိန်းတို့ လမ်းလျှောက်လာကြစဉ် ‘ကိုငြိမ်း (မန္တလေး)’ ဆိုသူကို တွေ့ဆုံကြရလေသည်။ ထိုကိုငြိမ်း (မန္တလေး) သည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ဒက်ကာမြို့တော်မှ တက္ကစီကား ဒရိုင်ဘာနှင့် တူနေသည်။

‘ဟုတ်ပြီ၊ ငါ ရောက်နေတာ မန္တလေး မဟုတ်ဘူး၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ပဲ’ ကျွန်တော်သည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် မဆိုထားဘိ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အစွန်အဖျား ဘူးသီးတောင် မောင်တောသို့ပင် တစ်ခေါက်မျှ မရောက်ဖူးပါလျက်နှင့် အိပ်မက်ထဲတွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေသည်

mgyoe.com

မှာ ကြည်နူးစရာလည်း ကောင်း၊ သွေးပျက်တုန်လှုပ်စရာလည်း ကောင်း နေလေသည်။

‘ဟေ့ ... မောင်ကိုကို၊ ဒီလူက တက္ကစီ ကားဒရိုင်ဘာ လုပ်ပြီး ကားလည်း မရှိဘူး၊ ဘယ်လိုလဲ’ဟု ကျွန်တော်က နှစ်ကိုယ်ကြား မေး ကြည့်သည်။

‘သူက ကိုငြိမ်း (မန္တလေး) လေဗျာ၊ သူ့ဝတ္ထုတိုတွေ သိပ်ကြိုက်ဆို’ မောင်ကိုကို (အမရပူရ) ၏ ညိုသော မျက်နှာသည် မည်းလာသည်။ အမှန်က အိပ်မက်ထဲတွင် သူ၏မျက်နှာသည် အညိုရောင်မှ ခရသင်းရောင် သို့ သမ်းသင့်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။

မကြာမီ ကျွန်တော်သည် တောင်လေးလုံး ကျောင်းတိုက်ထဲရှိ လူအုပ်ကြီး၏အကြား၌ ရောက်ရှိနေခဲ့ပြန်သည်။ အနီးဝန်းကျင်ရှိ မျက်နှာ ပေါင်း များစွာထဲတွင် ကျွန်တော်နှင့် ရင်းနှီးသော မျက်နှာတစ်ခုမျှ မရှိ။ ထိုမျက်နှာတွေက ရယ်နေ ပြုံးနေကြသည်။ ကျွန်တော် နားလည်ခြင်း မရှိသော ဘာသာစကားဖြင့် သူတို့အချင်းချင်း စကားပြောနေကြသည်။ ကျွန်တော်က ဆရာ နေဝင်းမြင့်ကို စကားပြောကြည့်သည်။ ကျွန်တော် စကားပြောကြည့်မိသူမှာ နေဝင်းမြင့် မဟုတ်ဘဲ အားမာန်သစ်စာပေမှ စာအုပ်ထုတ်ဝေသူ ခွန်ဂျာမှိုင်းခေါ် မောင်ညိုမှိုင်း ဖြစ်နေတော့သည်။ လူအချို့က ကျွန်တော့်အား အခြားသူ အချို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။

‘သူက ဆရာခြိမ့်သဲ၊ သူက ဆရာ ဂျိုဇော်၊ သူက ဆရာကြီး ကိုလေး (အင်းဝ ဂုဏ်ရည်)၊ သူက ဘယ်သူ ... သူက ဘယ်ဝါ ...’

ကျွန်တော်၏ အိပ်မက်ထဲတွင် စာသမားကဗျာသမားချည်း တွေ နေရတော့သည်။ ကျွန်တော်က စာပေနှင့် မပတ်သက်သူ တစ်ဦးဦးကို တောင့်တနေသည်။ ထိုအခါ သမ္မာဒေဝနတ်များက ကျွန်တော့်ထံ ဆရာ ဘိုင်အိုမင်းသစ်ကို ခေါ်ဆောင်လာတော့သည်။

‘ဟာ ... ကိုမင်းသစ်၊ အတော်ပဲဗျာ၊ ကျုပ် ဒီအိပ်မက်ထဲကနေ ထွက်ပြေးချင်တယ်၊ ခင်ဗျားနေတဲ့ ပြင်ဦးလွင်ကို လိုက်ခဲ့မယ် ဘယ်နှယ်လဲ’

‘ဒီမှာ ကိုယ့်လူ၊ ဒါဟာ အိပ်မက်ဆိုရင် ပြင်ဦးလွင်ဟာ ခင်ဗျား အတွက် နီးထခြင်းမရှိတဲ့ အိပ်ပျော်ခြင်း ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ ...’

လာဗျာ၊ တောင်သမန်က ရတဲ့ ငါးဗွက်ကို မီးကင်စားရအောင် ကျုပ်နဲ့ လိုက်ခဲ့ပေတော့’

ဆရာမင်းသစ် ပြောသော ငါးဗွက် ဆိုသည်မှာ အောက်ပြည် အောက်ရွာက ရွှေငါးကြင်းနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်ချင်း ဆင်သည်။ အိပ်မက်ထဲတွင် ရွှေငါးကြင်းက ငါးဗွက်ဟု နာမည်ပြောင်းလာခဲ့လျှင်လည်း ကျွန်တော် ဘာမျှတတ်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ထို့နောက်တွင် အိပ်မက်၏ ရွှေလျားနှုန်းမှာ အလွန် မြန်ဆန်လာ သဖြင့် ကျွန်တော် မည်သို့သော နည်းပညာဖြင့် ပြန်လည် ဖော်ပြရမှန်းပင် မသိ တတ်နိုင်တော့။ ကျွန်တော်သာ ဗီဒီယို အနုပညာရှင်တစ်ယောက် ဆိုလျှင် ထိုအိပ်မက်ကို အများ နားလည်ခံစားနိုင်အောင် ဖော်ပြကောင်း ဖော်ပြနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ပြေးလွှားနေသော Kyaw Express အမည်ရှိ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှ ထိုင်ခုံတစ်လုံးပေါ်မှာ ကျွန်တော်ရောက်ရှိနေမှန်း မိမိကိုယ်မိမိ သတိပြုချိန် သည် အိပ်မက်မှ ကျွန်တော် နိုးထချိန်ပဲ ဖြစ်ပေမည်။

‘ဒီကားကြီးက ဘယ်ကို သွားနေတာတုံးဗျ’

ကျွန်တော်က နံဘေးရှိ ခရီးသည် အဘိုးအိုအား မေးကြည့်သည်။

အဘိုးကြီးက ကျွန်တော့်အား ဂြိုဟ်သားတစ်ကောင်ဟု ထင်မှတ် နေပုံရသည်။ မျက်လုံးပြူးကြီးတွေဖြင့် စက္ကန့်သုံးဆယ်မျှ ကြာအောင် ကြည့်သည်။

‘ဒီကားက ရန်ကုန် စော်ဘွားကြီးကုန်း အဝေးပြေးဂိတ်ကို သွားမှာ မောင်ရင်။ အခု ငါတို့ ပဲခူးရောက်နေပြီ’

‘ဪ ... ဪ’

ကျွန်တော်က ကိုယ်ခန္ဓာကို ကျုံ့ဝင်လိုက်ရင်း မျက်ခွံတွေကို ပြန် မှေးထားလိုက်သည်။ အိပ်မက်တစ်ခုမှ နိုးထခဲ့ပြီးနောက် မိမိ၏ အတွေး ဖြင့် ထိုအိပ်မက်ကို စားမြုံ့ပြန်ရခြင်းလောက် ဖိမ်ရှိသော ခံစားမှုမျိုးကို ကျွန်တော်ဖြင့် ယခုထက်ထိ မတွေ့ကြုံဖူးသေးပါ။

ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိလျှင် ကျွန်တော် တည်းခိုနေထိုင်သော အိမ်၏ အိမ်ရှင် အဘွားအိုအား ကျွန်တော်က ရွှင်မြူးစွာ အော်ပြောပါသည်။

‘ဗျို... အမေကြီး၊ ကျွန်တော် မန္တလေးကနေ ဆုယူပြီး ပြန်လာခဲ့ ပြီဗျ’

‘မဟုတ်က ဟုတ်ကကွယ်’

အဘွားကြီးက သူ မှာလိုက်သော ထိုးမုန့်နှင့် သနပ်ခါးမှုန့် မပါ၍ မျက်နှာမဲ့ထားသည်။ အိပ်မက်တစ်ခု မက်ခဲ့ကြောင်း သင် ဘယ်လိုနည်း ဖြင့် သက်သေပြမှာလဲ။

ယခုအခါ ကျွန်တော်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်က မန္တလေးသို့ ပြန်သွားရန် Time Machine ခေါ် ‘ကာလယန္တရား’ တစ်ခုကို ရှာဖွေစုံစမ်းလျက် ရှိပါသည်။

ရနံ့သစ် မဂ္ဂဇင်း၊ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၉၈။

ကောင်းသောစကား ၁
ကာလယန္တရားနှင့် အတိတ်သို့ ခရီး

ကျွန်တော်၏မိခင်သည် ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးခဲ့သော ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သော ကျေးတောသူ ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် အတန်း ပညာမဲ့တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်စာပေ ရှားပါးသောခေတ်၊ စာအုပ်စာပေ ရှားပါးသော အရပ်ဒေသတွင် ကြီးပြင်းခဲ့လင့်ကစား မိခင် သည် စာဖတ်ဝါသနာပါသူဖြစ်ရာ ၎င်း စာဖတ်တတ်သော အရွယ်၌ ၎င်းလက်လှမ်းမီသော စာအုပ်တွေကိုတော့ ဖတ်ခဲ့၊ မှတ်ခဲ့သည်။ ဆတိုင်း မွတ် ဦးကူး၊ ပုဇွန်တောင် ဆရာခတို့၏ ရာဇဝင် အူပေါက်၊ ပြဇာတ် မမည်၊ ဝတ္ထုမကျသော စာအုပ်ငယ်ကလေးများသည် နောင်အခါ ကျွန်တော့် အတွက် အိပ်ရာဝင် ပုံပြင်များအသွင်သို့ ကူးပြောင်းသွားသည်။ ၎င်း ပညာဆည်းပူးခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် မြန်မာပြန် ဇာတက စာအုပ်များ၊ နိပါတ်တော် စာအုပ်များ ရှိခဲ့ပုံရသလို ထိုဗုဒ္ဓစာပေများကို ဆရာသခင် ဘုန်းတော်ကြီးက အလျဉ်းသင့်သလို ဟောပြောသင်ကြား ခဲ့ပုံလည်း ရသည်။ မည်သို့ဆိုစေ မိခင်၏ အစွဲလမ်း အနှစ်သက်ဆုံး

စာအုပ်မှာ 'မင်းပူးဆရာတော် ဦးဩဘာသ' ပြုစုရေးဖွဲ့သော 'ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီး' ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ အကြောင်းမူ မိခင်သည် ထိုစာအုပ်ကို ၎င်းမကွယ်လွန်မီ နှစ်အနည်းငယ်ထိတိုင် အဖန်တလဲလဲ ဖတ်ရှုနေတတ်သည်ကို ကျွန်တော် သတိပြုမိခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ကား ခြောက်တန်းကျောင်းသားဘဝမှာ ထိုစာအုပ်ကို သင်ရိုးစာအဖြစ် ဆည်းပူးခဲ့ရစဉ်က လုံးဝစိတ်မဝင်စားခဲ့။ ရန်ကုန်ဘွဲ့ဆွဲ၏ 'သီကုံးပန်းသွင် ရေးဖွဲ့ချင်သော်' နှင့် 'ပန်းသွင်သီကုံး ရေးနည်းထုံးကား' စာပေကျမ်းနှစ်စောင်ကို ဖတ်မိတော့မှပင် ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီး၏ စာပေတန်ဖိုးကို နားလည်သက်ဝင်ကာ သဲကြီးမဲကြီး မျက်ကလဲဆန်ပျာ လှန်လှော ဖတ်ရှုမိတော့၏။ တစ်ချိန် (၁၉၆၅ ခုနှစ် တစ်ဝိုက်လောက်) က ထုတ်ဝေသော 'ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း'တွင် ကဏ္ဍတစ်ခု ထည့်သွင်းဖော်ပြဖူးသည်။ ဝါရင့် မြန်မာစာရေးဆရာကြီး တစ်ဦးစီ၏ အနှစ်သက်ဆုံး မြန်မာစာအုပ် ၁၀ အုပ်၊ အင်္ဂလိပ်စာအုပ် ၅ အုပ်စာရင်းကို တစ်လလျှင် စာရေးဆရာကြီး နှစ်ဦးကျ ဖော်ပြပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ဆရာကြီးများ၏ အနှစ်သက်ဆုံး မြန်မာစာအုပ် စာရင်းတွင် ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီးသည် နေရာအတော်များများ ယူခဲ့သည်ကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ယခုအခါ ကျွန်တော်၏ အနှစ်သက်ဆုံး မြန်မာစာအုပ် ၁၀ အုပ်စာရင်းကို တောင်းဆိုလာပါလျှင် အမှတ်စဉ် ၁ တွင် ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီးကို စာရင်းပေးလိုက်မည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယခုကဲ့သို့ e-Book ခေတ်တွင် တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက ကျွန်တော့်အား (အမေရိကန် စာပေရှေ့ဆောင်ကြီး 'ဝါရှင်တန်အာဗင်း' (Washington Irving) ၏ ဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်ထဲမှ အရေးအသားလို) စာပေ သင်္ချိုင်းဂူများထဲမှ အပုပ်အသိုးများကို ရှာဖွေ တူးဆွစားသောက်နေသော စာပေဖုတ်ကောင် တစ်ကောင်ဟု သတ်မှတ်ကောင်း သတ်မှတ်ကြပါလိမ့်မည်။ ရှိစေတော့ ... ရှိစေတော့။

တစ်ခါကလည်း ကျွန်တော်သည် Charles Dickens ၏ David Copperfield ဝတ္ထုအပြည့်အစုံစာအုပ်ကို ဝယ်ယူလာရာ လမ်း၌ တွေ့သော စာပေမိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ကျွန်တော်သည် ခွေးသေကောင်ပုပ်

တစ်ခုကို ပွေ့ပိုက်လာသည့်အလား မျက်လုံးပြူး မျက်ဆန်ပြူးဖြင့် 'ဟေ့ လူ ... အဲဒီစာအုပ်ကြီး ဘာလုပ်မှာတုံးဗျ။ မှီတက်နေတဲ့ အဟောင်းအမြင်း ကြီး'ဟု အော်ဟစ် ဝေဖန်လေသည်။ ကျွန်တော်က စကားနည်း ရန်စဲ သဘော နှလုံးဖြင့် 'မင်းသမီး အဲလစ်ဘောက် တေလာ ဘယ်လောက် အသက်ကြီးကြီး ကျုပ်ကတော့ ကြိုက်တုန်းဗျ'ဟု ဟာသ နှောလိုက်ရပါ သည်။

စစ်မှန်သော ရှေးဟောင်း လက်မှုအနုလက်ရာပစ္စည်းတစ်ခု တန်ဖိုး ကြီးခြင်းကဲ့သို့ အနုပညာ စံမီသော ဂန္ထဝင်စာပေများကို အလေးအမြတ် ပြုနေကြခြင်းမှာ အိမ်ကစာအုပ်စင်ပေါ်တင်ပြီး စာအုပ်တန်ဖိုးကို ပြောကာ လာသမျှ လူတွေကို ကြွားဖို့မဟုတ်။ စာပေအနုပညာ၏ ဂုဏ်ကို ပူဇော် ဆည်းကပ်ဖို့သာ ဖြစ်သည်။ 'စလေဦးပုည'ကို ကျွန်တော် လေးစား နှစ် သက်ခြင်းမှာ လက်တစ်ဖက် သိမ်နေသော ဗေဒင်ဆရာဆိုသည့် လူရုပ် အကောင်အထည်ကြီးကို ဓာတ်ပုံမျှပင် မမြင်ဖူးဘဲ အရမ်းကာရော ဇွတ် ကြီး လေးစားနေခြင်း မဟုတ်။ သူ၏ စာပေအနုပညာဂုဏ်ကို မြတ်နိုး ရိုကျိုးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကို John Updike အကြောင်း လာမပြောပါနှင့်။ 'ဦးကြင်ဥ' အကြောင်းသာ လာပြောလှည့်ကြပါ။

ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီးထံ ပြန်လှည့်ကြပါစို့။

အကျဉ်းမျှ ပြောရလျှင် ကလိဂ်ရာဇ်ပြည်တွင် မိုးခေါင်လွန်း၍ (ယခုခေတ် အာဖရိကတိုက်မှ နိုင်ငံအချို့နယ်) ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ် ဆိုက်နေ ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မိုးကိုရွာစေတတ်၊ တိုင်းပြည်ကို ချမ်းသာကြွယ်ဝ စေတတ်သော ဥပေါသထ ဆင်ဖြူတော် ပိုင်ဆိုင်ထားသူ၊ စေတုတ္တရာပြည် ဘုရင် ဝေဿန္တရာထံသို့ ကလိဂ်ရာဇ်မှ ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက် လာရောက်ပြီး ဆင်ဖြူတော်ကို အလှူခံသည်။ ဝေဿန္တရာသည် အလိုရှိသူ ပေါ်လာပါက မိမိ၏ နှလုံးသည်းပွတ်ကိုပင် ပေးလှူရန် လုံးဝ ဝန်မလေးသော၊ အလှူ ပေးခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ဘုရားအလောင်း ဖြစ်သည်။ ဝေဿန္တရာ သည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ဆင်ဖြူတော်ကို မည်သူ့ကိုမျှ မတိုင်ပင်ဘဲ ကလိဂ်ရာဇ် ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်အား တွန့်ဆုတ်မှုကင်းစွာ ပေးလှူလိုက်၏။

ထိုအခါ စေတုတ္တရာ ပြည်သူလူထုသည် ဝေဿန္တရာ၏ ဖခင်

သိဉ္ဇည်းဘုရင်ထံ ဆူဆူပူပူ တိုင်ကြားကြပုံမှာ 'အရှင်မင်းကြီး ယခု ပြည်ပျက်စီးခဲ့ပြီ။ အရှင်သားတော် ဝေဿန္တရာမင်းသည် မင်း၏အင်္ဂါ မင်္ဂလာမျိုးတို့ထက် လွန်မြတ်သည်ဖြစ်၍ ပြည်တိုင်းကားဖြင့် ပူဇော်ခြင်းငှာ ထိုက်သော အကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်ရစ်တန်ဆာ ရတနာ ဆင်ဖြူတော်ကို ယာစကာ ပုဏ္ဏားတို့အား အဘယ်ကြောင့် ပေးလှူရအံ့နည်း။ ထိုသို့ ပြည်သူပြည်သားတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ၊ ဧကရာဇ်မင်း၏အင်္ဂါ ရတနာမြတ်ဖြစ်သော ဆင်ဖြူတော်ကို ပြည်သား ပြည်သူတို့အား ထောက်ထား ကြင်နာခြင်းမျှ မရှိ၊ မိမိ အလိုအလျောက် လှူလေသော အရှင်သားတော်ကို အကျွန်ုပ်တို့ အလိုမရှိ။ ထိုမင်းသည် အရှည်ထီးနန်းစံသဖြင့် နိုင်ငံမြို့ရွာချောက်ချားအံ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် မင်း မပြုစေလို။ အရှင်သားတော်ကို ပြည်မှ နှင်ထုတ်တော်မူ၍ ဝက် အမည်ရှိသော တောင်၌ နေစေတော်မူလော့'ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ဝေဿန္တရာသည် ပြည်သားပြည်သူတို့၏ အလိုကို မလွန်ဆန်ဘဲ နန်းစည်းစိမ်ကိုစွန့်၊ ဇနီးနှင့် သားသမီး နှစ်ယောက်ကို ခေါ်ကာ နေရင်း တိုင်းပြည်မှ မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးကွာသည့် တောနက်ထဲသို့ ထွက်သွားရသည်။ တောထဲတွင် မိသားစု ရသေ့ဝတ်ဖြင့် မီးလွတ်အာဟာရကို မှီဝဲ၊ မြေပြင်ပေါ်မှာပဲ အိပ်စက်ခဲ့ကြသည်။ ဇာတ်လမ်းအလိုအရမူ ဝေဿန္တရာ မိသားစု၏ တောတွင်းကျောင်းသင်္ခမ်းမှာ ကာရစ်ဘီယန်ပင်လယ်ထဲမှ သန်းကြွယ်သူဌေးတွေ ဇိမ်ခံရာ အပန်းဖြေ ကျွန်းကလေးတွေထက်ပင် နေချင့်စဖွယ် ကောင်းနေသည်။

စင်စစ်ကား လေးထောင့် လက်သည်းကွင်းဖြင့် ကျွန်တော် ထုတ်နုတ်ပြသော ဆရာတော် မင်းပူးဩဘာသ၏ အရေးအသားများသည် ဤဇာတ်လမ်းကို မကြာမီက ကျွန်တော် ပြန်လည်ဖတ်ရှုခဲ့စဉ်က ကျွန်တော့် အတွေးအမျှင်တန်းကို ပွားများ ဆန့်ပြန့်သွားစေသည်ဟု ဖော်ပြလိုရင်းသာ ဖြစ်၏။ ဆရာတော်သည် မူရင်းပါဠိတော်ကို လုံးစေ့ပါဠိစေ့ မြန်မာပြန်သလော၊ ဖတ်သူနာသူတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် သဒ္ဒါကြည်ညိုစိတ်ညွတ်နူးစွာ သက်ဝင် ကိုင်းရှိုင်းလာကြစေရန် ပါဠိတော်၌ မပါခဲ့သည်များကို စကားအလင်္ကာ မွမ်းမံ၍ ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့သလော ဟူသော အချက်မှာ ကျွန်တော်

စဉ်းစားဖို့ မဟုတ်ချေ။ ပညာရှိ ကဝိများ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်သည်ဟု
 ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ မည်သို့ဆိုစေ ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီး၏
 ဖော်ပြပါ ဇာတ်ကွက်ပါဝင်သည့် 'ဟိမဝန္တာ ချီးမွမ်းခန်း'ကို ပြန်ဖတ်လေ
 တိုင်း ကျွန်တော်သည် ခေတ်ပေါ် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ရှုရခြင်းနှင့်မခြား
 ခံစား တွေးတောနေမိမြဲသာ ဖြစ်ပါသည်။

ရနံ့သစ် မဂ္ဂဇင်း၊ မေ၊ ၂၀၀၄။

ကောင်းသောစကား ၂

ကျွန်တော် ၉ နှစ်သား အရွယ်တွင် ကျွန်တော်၏ဘဝ၌ အကြီးမားဆုံးသော ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုတစ်ရပ်ကို တေ့တေ့ဆိုင်ဆိုင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ မြန်မာလူမျိုး မိဘနှစ်ပါးက မြန်မာနိုင်ငံ၌ မွေးဖွားခဲ့ပြီး မြန်မာစကား ပြောတတ်သော ကျွန်တော်သည် မွေးစားဖခင်၏ သင်ကြားပြသမှုဖြင့် အခြေခံ မြန်မာသင်ပုန်းကြီး ဖတ်စာမှတစ်ဆင့် မြန်မာစာရေးတတ် ဖတ်တတ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လူအိုကြီးများ ပြောလေ့ပြောထရှိကြသော ဒဏ္ဍာရီအချို့ထဲမှ ‘နတ်ရေကန်’ ထဲသို့ ချလိုက်သလို ကျွန်တော်သည် ချက်ချင်း ကြီးပြင်းသွားသည်။ ကျွန်တော်၏ဦးနှောက်ရှိ ပိတ်ဆို့နေခဲ့ကြသော တံခါးပေါက်များ ဖြန့်ချင်းခိုင်းချင်း တစ်ပြိုင်နက် တည်း ပွင့်လင်းသွားခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ငတ်မွတ်နေခဲ့သော နာမ်ပိုင်း အာဟာရများကို အရသာတွေ့တွေ့နှင့် စားသုံးခွင့်ရလာသည်။ အပျင်းထူသောကြောင်လို ခွေလျောင်း ငြိမ်သက်နေခဲ့သည့် ကျွန်တော်၏ မှတ်ဉာဏ် ဘဏ်တိုက်သည် မနေမနား လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်စေ ပြုလာသည်။

‘သတင်းစာ’ဆိုသည်မှာ နေ့စဉ် စားသုံးနေကျ ထမင်းဟင်းကဲ့သို့ နေ့စဉ် စားသုံးမှီဝဲရန် အိုအပ်သည့် နာမ်ပိုင်း အာဟာရ တစ်မျိုးဟု မဝေဖန် မစိစစ်ပါဘဲနှင့် ယုံကြည် မှတ်ယူမိလာခဲ့သည်။ နံနက် ရှစ်နာရီတစ်ဝိုက် တွင် စက်ဘီးတစ်စီးဖြင့် သုတ်သီးသုတ်ပျာ ရောက်လာလေ့ရှိသော သတင်းစာပို့သည့် လုလင်အိုကြီးသည် ကျွန်တော့်အတွက် မိဘနှစ်ပါး၊ မွေးစားဖခင်၊ ကျောင်းရှိ ဆရာ ဆရာမများ၊ အရင်းနှီးဆုံး ကစားဖော် သူငယ်ချင်းများနည်းတူ အရေးပါသော လူသားတစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ ထိုလုလင်အိုကြီး သယ်ယူလာလေ့ရှိသည့် စာနယ်ဇင်းများသည် ကမ္ဘာ လောက၏ နယ်ပယ်အသီးသီးသို့ ကျွန်တော် လှမ်းမျှော်ကြည့်ရာတွင် အသုံးတည့်သော မှန်ပြောင်းများနှင့် တူနေပါသည်။

ကျွန်တော် ၁၃ နှစ်သားအရွယ်တွင် ကျွန်တော်၏ အတွေးအယူ အဆောက်အအုံကို ပြုပြင် တည်ဆောက်ပေးသော အတွေအကြံတစ်ရပ် ကို ရရှိလာခဲ့ပြန်၏။ စာအုပ်ငယ်တစ်အုပ်ကို ဖတ်ခွင့်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ‘ကွန်မြူနစ် ကြေညာစာတမ်း’ (Manifesto of the Communism) အမည်ရှိ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ရေးသားထားသည့် စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုခွင့် ရခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်တွင် စက္ကူချောအဖြူဖြင့် ရိုက်နှိပ် ထည့် သွင်းထားသည့် ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံ ပါရှိသည်။ ‘ကားလမတ်’ နှင့် ‘ဖရိုက်ဒရစ် အိန်ဂျယ်’ နာမည်အသီးသီး ရှိကြသည့် ဂျာမန်လူမျိုး နှစ်ဦး၏ ဓာတ်ပုံများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော် ကလေးဘဝကတည်းက တွေ့မြင် ရိုကျိုးခဲ့သော ‘ဂျီးဆပ်ခရိုက်’ နည်းတူ ကျွန်တော့်အတွက် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သူများ ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့က ပိုမိုထူးကဲကြသည်။ အကြောင်း မှာ ဂျီးဆပ်ခရိုက်၏ သက်ရှိဓာတ်ပုံကို ကျွန်တော် တွေ့မြင်ခွင့်မရဘဲ မတ်နှင့် အိန်ဂျယ်တို့၏ သက်ရှိဓာတ်ပုံကို တွေ့မြင်ခွင့်ရကာ သူတို့သည် များစွာ မကြာလှသေးသော သမိုင်းရင်ပြင်၌ ထင်ထင်ရှားရှား ထိုးထိုး ထောင်ထောင် ရှိခဲ့ကြမှန်း သိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ဓာတ်ပုံ စာရွက်များကို စာအုပ်ထဲမှ လှီးဖြတ် ထုတ်နုတ်ပြီးလျှင် အကျအန မှန် ပေါင်သွင်း၍ ကျွန်တော်၏ စာကြည့်စားပွဲနှင့်ကပ်လျက် နံရံမှာ ချိတ်ဆွဲ ဆင်ယင်လိုက်သည်။ စာမတတ် ပေမတတ် ငါးစိမ်းသည်မ တစ်ဦးက

‘အန်းကုံး’ ဘိုးတော် ပလတ်စတစ် ရုပ်တုတစ်ခုကို မိမိ၏အိမ်ရှိ ဘုရားစင် မှာ ပျပ်ဝပ်ရိုကျိုးစွာ ရှိခိုးပူဇော်လိုက်သည့်ပမာ ဖြစ်သည်။ ရောမတို့ ဘုန်းမီးနေလ တောက်ပစဉ် ကာလတုန်းက မတ်နှင့် အိန်ဂျယ်တို့၏ ဝေးလှမ်းသော ဘိုးဘွား (Barbarian) များသည် ဥရောပတိုက် အလယ် ပိုင်း တောကြီးမျက်မည်း ထဲ၌ ရွှံ့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော နတ်ရုပ်တုများကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

မတ်နှင့် အိန်ဂျယ်တို့၏ ဓာတ်ပုံများကို ကျွန်တော်က ဂုဏ်ယူ လေးမြတ်စွာ ချိတ်ဆွဲပြီး၍ ရက်အနည်းငယ် အကြာတွင် ကျွန်တော်၏ ဖခင်သည် မြန်မာပြည်ရှိ မြန်မာမိသားစုတစ်စု၏ နေအိမ်၌ ခုံညားထည်ဝါ စွာ အမြိန်သား နေရာယူလျက်ရှိသော ဂျာမန်ကြီးနှစ်ယောက်ကို တွေ့ရှိ သွား၏။

‘ဟေ့ ... ဒါ ဘယ်က ကုလားတွေလဲကွ။ ငါ့အိမ်မှာ ကျက်သရေ မရှိတဲ့ ပုံတွေ မချိတ်နဲ့။ အမြန်ဆုံး ပြန်ဖြုတ်ပစ်လိုက်။ တစ်ခုတော့ ရှိ တယ်၊ မင်း ကြည့်ညိုရင် မင်းအိမ်မင်းရာနဲ့ကျမှ အဲဒီလိုပုံမျိုးတွေ ချိတ်၊ ငါ့အိမ်က ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးရဲ့အိမ်၊ မုတ်ဆိတ်ဖွားနဲ့ ကုလားတွေ အလိုမရှိဘူး’

ဖခင်သည် ကမ္ဘာပစ္စည်းမဲ့တို့၏ မီးရှူးတန်ဆောင် ခေါင်းဆောင် ကြီးနှစ်ဦးကို မသိဟန်ဆောင်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရာဇသံ ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဖခင်အပေါ်တွင် ဆတ်ဆတ်ခါမျှ နာကြည်းသွားမိသည်။ ဖခင်ကိုမျှသာ မဟုတ်၊ ဖခင်နှင့် အယူဝါဒ တူညီ သူ အားလုံးကိုပါ လွဲမှား ဖောက်ပြန်နေကြသည့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများအဖြစ် မျက်မှန်းကျိုးသွားမိသည်။ သို့ရာတွင် ဖခင်သည် ကျွန်တော် မည်သည့် စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုသည်ဖြစ်စေ ဘာမျှ ဝေဖန်ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ နှစ်ခြိုက်မည်မဟုတ်သော စာပေများကို သာ စွဲစွဲလမ်းလမ်း အငမ်းမရ ဖတ်ရှုခဲ့သည်သာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် လူလား မြောက်စ ကျွန်တော်သည် ‘ရုပ်ပဓာနဝါဒီ’ (Materialist) တစ်ဦး ဖြစ်မှန်း မသိ ဖြစ်လာခဲ့ပြီးလျှင် မိသားစုနှင့်လည်းကောင်း၊ အခြားသူ အချို့နှင့် လည်းကောင်း အံ့မဝင် ခွင်မကျသည့် ‘လူ့ခွစာ’ တစ်ယောက်အဖြစ်၊

လူများစု မျက်စိ စပါးမွှေးစူးစရာ အပေါင်းရ အသင်းရခက်သော 'အပြင်
လူ' (Outsider) တစ်ဦးအဖြစ် ကြီးပြင်းလာခဲ့ရလေသည်။

* * *

'ငါ စာမတတ်ခဲ့လျှင် ဘာဖြစ်သလဲ' ဟူသော မေးခွန်းမှသည် 'လူ
သား မျိုးနွယ်တို့၏ လောကတွင် စာပေပေါ်ထွန်းခြင်း မရှိခဲ့လျှင် ဘာ
ဖြစ်နိုင်သလဲ' ဟူသော မေးခွန်းအထိ ကျွန်တော် အမှတ်မထင် အတွေး
ဆန့်ထုတ်ကြည့်လိုက်သည်။

ကျွန်တော် စာမတတ်ခဲ့ပါလျှင် လေးနက် ပြင်းပြသည့် ရုပ်ပဓာန
ဝါဒီတစ်ဦး မဖြစ်ခဲ့ရုံတစ်မည်၊ ဖတ်သူ၏ စိတ်စေတနာကို ထိုးဆွပေး
သည့် စာမျိုးရေးဖွဲ့တတ်သည့် စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်မလာရုံ
တစ်မည်ကလွဲ၍ အခြား ကြီးကြီးမားမား ထူးကဲသော လူသားတစ်ယောက်
တော့ ဖြစ်လာမည်မဟုတ်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်
စာမတတ်သော လူသားပေါင်းများစွာ၊ များစွာရှိနေသည့်အထဲမှ တစ်
ယောက်သောသူသာ ဖြစ်နေခဲ့ပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် စာပေမရှိသည့် လူ့ကမ္ဘာကြီးကမူ ကျွန်တော်တို့ ယခု
တွေ့နေရသော ကမ္ဘာကြီးနှင့် ပြောမပြတ်တတ်လောက်အောင် ကွာခြားနေ
ခဲ့လိမ့်မည်။ ကွာခြားမှုအတိုင်းအဆကို အနီးစပ်ဆုံး အဖြေရအောင် ဉာဏ်
ကြီးရှင် ကဝိတို့ကသာ ခန့်မှန်းအဖြေထုတ်နိုင်ကြလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်
တွေးမိသော မှန်းဆချက်တစ်ခုတော့ ရှိသည်။ စာမတတ်သူသည် စာတတ်
သူထက် မိမိ၏စွမ်းအားကို ပိုမိုထုတ်ယူ အသုံးချတတ်သည်ဆိုသော
မှန်းဆချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် စာမတတ်ခဲ့ပါလျှင် ယခုလို
ချောက်ချီချောက်ချက် စာရေးဆရာဖြစ်မနေဘဲ ဖန်တီးမှုစွမ်းရည် မြင့်
သည့် လက်မှုပညာသည်တစ်ဦး ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ်
အလွန် ဝင်ငွေကောင်းသော သားသတ်သမားတစ်ယောက် ဖြစ်ချင် ဖြစ်
နေမည်။ အနည်းဆုံးတော့ 'အနုပညာလောမ ရုပ်ဝါဒ' ဆိုတာက ဘာ ...၊
'ဖြစ်တည်မှုပဓာနဝါဒ' ဆိုတာက ဘာ ...၊ Culture နဲ့ Civilisation
ကွာခြားပုံက ဘယ်လို၊ Art ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ် ဝေါဟာရရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို
ပြည့်စုံ မှန်ကန်အောင် ဖော်ပြနိုင်တဲ့ မြန်မာဝေါဟာရက ဘာဖြစ်မလဲ။

mgyoe.com

ဟီရိုရှီးမားကို အဏုမြူပုံကြီးချဲ့တဲ့ 'အီနိုလာဂေး' (Enola Gay) လေယာဉ်ရဲ့ လေယာဉ်မှူးက ဘယ်သူပါလိမ့်။ 'ဆာရီယယ်လစ်ဇင်' ပန်းချီဝါဒရဲ့ ရေသောက်မြစ်က ဘယ်အရာလဲ စသည့်စသည့် ဉာဏ်ပညာ ဗဟုသုတများကို ပင်ပင်ပန်းပန်း ဖွေရှာ စူးစမ်းနေခြင်းမှ သက်သာရာ ရရှိမည်သာ ဖြစ်သည်။

စာမတတ်သော ထင်းခုတ်သမားက ရဲတင်း၊ ဓား၊ ပုဆိန်တို့ကို အသုံးပြုနေသကဲ့သို့ပင် စာတတ်သူများကလည်း စာအုပ်တွေကို အသုံးပြုနေကြသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်လောက်တုန်းက အင်းစိန်ရှိ တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် တရားခံအကျိုးဆောင် ရှေ့နေတစ်ဦးက သူ၏ မုဒိမ်းမှုတရားခံအတွက် လက်လေးလုံးလောက် ထူသော ဥပဒေစာအုပ်ကြီးကို ဖွင့်လိုက်၊ လက်ညှိုးဖြင့် ထောက်၍ ရွတ်ဆိုလိုက်၊ စာအုပ်ဖုံးကို ဖြန်းခနဲ ပိတ်လိုက်၊ စာအုပ်ကြီးကို စားပွဲပေါ်သို့ ဆောင့်ချလိုက်နှင့် တရားခွင်တွင် ခုခံလျှောက်လဲနေပုံကို ကျွန်တော် မြင်ခဲ့ဖူးသည်။ သူသည် မျက်နှာကြီး နီရဲနေသည်။ အလျဉ်မပြတ်သော စကားပြောရင်း ပါးစပ်မှ တံတွေးစက်တွေ တဖွားဖွား စဉ်နေသည်။ နှာခေါင်းကြီး ပွစိပွစိ ဖြစ်နေသည်။ ဥပဒေစာအုပ်ထူကြီးကို ကောက်ယူလိုက်ပုံမှာလည်း ရှေးလူ (Neanderthal) တစ်ယောက် ရန်သူကို ထိုးခုတ်ဖို့ ကျောက်သား ပုဆိန်ကြီးကို ကောက်ယူပုံမျိုးပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အထက်ပါ ရှေး နှစ်လေးသောင်းလောက်က ဤကမ္ဘာမြေမှာ ရှင်သန်နေထိုင်ခဲ့ကြသော 'နင်ဒါသယ်' ရှေးလူများသည် စာပေမရှိဘဲ နေထိုင် ရှင်သန်နိုင်ခဲ့ကြသော်လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ စာပေမရှိဘဲ နေထိုင်ရှင်သန်ခွင့် မရနိုင်ကြတော့။ စိန့် သူတော်စင်နှင့် သိပ္ပံပညာရှင်တို့ထက် စာပေအနုပညာရှင် ဝတ္ထုရေးဆရာက သာ၍မြင့်မြတ်သည်ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သော လောရင့် (D. H. Lawrence) ကို အားကျထောက်ခံမိခဲ့သော ကျွန်တော့်မှာ လူသားအားလုံး၏ အသိဉာဏ်တွင် ရုတ်ခြည်း 'စာပေ' ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ပါလျှင် ငရဲကျခံရသည်ထက်ပင် ပိုမို၍ ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျသွားနိုင်ပါသည်။ စာပေကဲ့သို့ပင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော နည်းပညာများကလည်း လူသားတွေ၏ အသုံးခံ ဘဝမှ အာခံပုန်ကန်ပြီး လူသားကို ပြန်လည်ချုပ်နှောင်ရန် တာစူနေခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

mgyoe.com

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တချို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် ကွန်ပျူတာ မရှိဘဲ ရပ်တည်ရန် အခက်အခဲတွေ တွေ့ကြုံရတော့မည်။ အမဲလိုက်ရင်း တော ခေါင်ခေါင်မှာ ကျောက်လက်နက်တွေ ပျောက်ဆုံးသွားသော ရှေးလူ တစ်ယောက်၏ ရူးသွပ်ဖွယ် ဒုက္ခမျိုးပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သူ့ကို အစွယ် ကောက်ကောက်နှင့် ကျားကြီးက ပြန်ကိုက်တော့မည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ယခုကိုက်ခဲထားသည့် ကျားကြီးကား စာပေပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဖမ်းချုပ်ထားခဲ့သည့် ကျားကြီးက ကျွန်တော်တို့ကို တစ်ဖန် တစ်လှည့် ဖမ်းချုပ်ထားလိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။ သူ၏ လက်သည်းများ၊ အစွယ်များကြား မှ ကျွန်တော်တို့ မည်သို့မျှ ရုန်းထွက်နိုင်စွမ်း မရှိကြတော့။

စင်စစ် ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်ရာ ကမ္ဘာကြီး၏ ရှည်လျား ကျယ် ပြန့်သော အတိတ်သမိုင်းလမ်းကြောင်းကို နောက်ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်ပါ က 'စာပေ'သည် မနေ့တစ်နေ့ကမှ လူသားတွေ တီထွင်ခဲ့သည့် ပစ္စည်း ကိရိယာမျှသာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ စာပေမရှိမီ နှစ်ပေါင်း များစွာကတည်းက လူသားသည် တီထွင်ဖန်တီးမှုများဖြင့် ကမ္ဘာကြီးကို မွမ်းမံ တည်ဆောက်နေခဲ့ပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ လူသားသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂ သန်းကတည်းက ကျောက်သားလက်နက်၊ ကျောက်သား လက်သုံး ကိရိယာတွေကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ လွန်ခဲ့ သော နှစ် တစ်သိန်းကတည်းက 'နင်ဒါသယ်' ရှေးလူတို့သည် ရည်ရွယ် ချက် ခိုင်ခံ့စွာဖြင့် အသုဘအခမ်းအနား အစီအစဉ်တွေကို ဆောင်ရွက်နိုင် ခဲ့ကြသည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ကျွန်တော်တို့က သင်္ချိုင်းကုန်းကို ဥယျာဉ်ဆန်ဆန် ပြင်ဆင် ခင်းကျင်းသကဲ့သို့ 'နင်ဒါသယ်' ရှေးလူတို့ကလည်း သင်္ချိုင်းမြေကို မှန်ကူကွက် သဏ္ဍာန်များ ခြစ်ထားသည့် ကျောက်တုံး ကလေးများ၊ တိရစ္ဆာန်ရိုးများဖြင့် ဆင်ယင်ထားခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော် တို့၏ 'ကိုယ်ပျောက် ပန်းချီဝါသနာအိုး' လူငယ်များက အုတ်နံရံများ ပေါ်တွင် ပိုင်ရှင် အလစ်၌ မှတ်ဆေးဘူးများဖြင့် သင်္ကေတများ၊ စာတန်း များ ရေးထိုး စွဲထင်စေကြသကဲ့သို့ပင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း လေးသောင်း ခန့်က ဩစတြေးလျ ရှေးလူတို့သည် ကျောက်ဂူနံရံတွင် သင်္ကေတများ၊ လက်ဝါးပုံစံများကို ရေးခြယ်ထားခဲ့ကြောင်းကို ဩစတြေးလျနိုင်ငံ 'ကာ

ကာဒူး' (KaKaDu) အမျိုးသားပန်းခြံကြီးထဲမှာ တွေ့မြင်နိုင်ကြပါသည်။

လူသားသည် စာပေမရှိဘဲနှင့်လည်း ကမ္ဘာကြီးကို လှပ ခမ်းနား အောင် မွမ်းမံခြယ်သပေးနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများ မရှိဘဲနှင့်လည်း ဤကမ္ဘာကြီးက ရပ်တည်နိုင်ပါသည်။ ဤအချက်ကို အလွယ်ဆုံး သာဓကတစ်ခုဖြင့် ကျွန်တော် အတည်ပြုပေးချင်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့ထုတ် 'တိုင်း' (Time) မဂ္ဂဇင်းတွင် ၂၀ ရာစုအတွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ကြီးမားထူးကဲသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ် များကို စုဆောင်း စီစဉ်ဖော်ပြပေးပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးမှ ကမ ကထပြု၍ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း လှုပ်ရှားဖော်ဆောင်ခဲ့သော 'စာမတတ်သူ ပပျောက်ရေး' လှုပ်ရှားမှုသည် အရေးမပါ၍လား မဆိုနိုင်။ ရာစု၏ ကြီး မား ထူးကဲသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များထဲတွင် ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ အခြားရှုထောင့်တစ်ခုမှ တွေးလိုက်လျှင်တော့ လူဆယ်ဦးမှာ ရှစ်ဦး စာ တတ်လျှင် တော်ပြီ၊ ကျန်နှစ်ဦးကို စာတတ်ရှစ်ဦးက ထိန်းသိမ်း လက်တွဲ သွားမည့်သဘော သက်ရောက်နေကြောင်း ကျွန်တော် တွေ့ရှိခံစားရပါ သည်။ မှန်ပါသည်။ အမျိုးသမီး ရေအိမ်ခန်းသို့ မှားဝင်တော့မည့် စာ မတတ်သူ ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို ရေအိမ်စောင့်က 'ဟေး ... ကိုယ့်လူ၊ ပြဿနာရှာတာလား၊ ယောက်ျားအိမ်သာက ဒီဘက်မှာ'ဟု မျက်လုံးပြူး မျက်ဆန်ပြူး လှမ်းအော်ပေလိမ့်မည်။

စင်စစ်အားဖြင့် တရုတ် မဟာတံတိုင်းကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသူ ထောင်ပေါင်းများစွာထဲတွင် စာတတ်ပေတတ် ပုဂ္ဂိုလ် များများစားစား ပါဝင်ခဲ့ဟန် မရှိပါ။ သို့သော် ထိုမဟာတံတိုင်းကြီးကို တည်ဆောက်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည့် ဧကရာဇ်ဘုရင်သည်ကား စာအုပ်အားလုံးကို မီးတိုက် စေခဲ့သည့် စာတတ်သော 'ရီဟူအန်တီ' ဘုရင်သာဖြစ်သည် မဟုတ်ပါ လော။

ကောင်းသောစကား ၃
 ပတ္တမြား စားလော၊ အဆိပ် သေရည်အိုးလော

‘ရှိဟူအန်တီ’ သည် တရုတ် မဟာတံတိုင်းကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့သော ဧကရာဇ် ဖြစ်၏။ မကြာခဏ လာရောက်နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးလေ့ရှိသော လူရိုင်းများ၏ အန္တရာယ်ကို ဟန့်တားရန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အချို့က ထိုသို့ မယူဆကြခဲ့ပါ။ သူတို့ ယူဆပုံမှာ ရှိဟူအန်တီသည် ကမ္ဘာကို တည်ဆောက်သော ဖန်တီးရှင်အဖြစ် ခံယူလိုသည်။ သူ၏ တိုင်းသူပြည်သား လူထုကို ပြင်ပကမ္ဘာနှင့် အဆက်ဖြတ်ထားစေချင်သည်။ သူ၏တိုင်းနိုင်ငံမှလွဲ၍ အခြားနယ်မြေဒေသများ ရှိနေကြသည်ဟူ၍ မထင်မမြင်စေလို။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် လောက၌ သူ၏တိုင်းနိုင်ငံသာလျှင် တစ်ခုတည်းသော ကမ္ဘာအဖြစ် လူထုက ခံယူ သက်ဝင်ထားစေလိုသည်။ ထို့ကြောင့် မဟာတံတိုင်း စည်းရုံးကြီးခတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်တည်း၌ သူသည် စာအုပ်စာပေ အလုံးစုံကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးစေခဲ့ပြန်သည်။ သမိုင်းတွင် ‘ကျမ်းစာများကို မီးတိုက်ခြင်း’ (Burning of the books) ဟူ၍ သုံးနှုန်းထားလေ့ ရှိကြ၏။ စာအုပ်များကို ဝှက်ထား

mgyoe.com

သူများအား တွေ့ရှိပါက သတ်ဖြတ် သုတ်သင်ပစ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ အသိုအဝှက် အဖုံးအဖိ ကောင်းသူများကြောင့်သာ ကျွန်တော်တို့သည် 'ကွန်ဖျူးရှပ်'၊ 'မင်းရှပ်' စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စာပေများကို တို့ထိ လေ့လာခွင့် ရခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုရူးနှမ်းနှမ်း ဧကရာဇ်သည် အဘယ့်ကြောင့် စာအုပ်များကို မီးရှို့စေခဲ့ပါသလဲ။ ရှင်းပါသည်။ သူ့အလျင်က သမိုင်းကို နောင်လာနောက်သားတို့ မသိမမြင်နိုင်ကြစေရန် ဖြစ်သည်။ သမိုင်းကို ဖျောက်ဖျက် သင်္ဂြိုဟ် ပြာချပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ သမိုင်းကို သူနှင့် စတင်ရလိမ့်မည်။ သူသာလျှင် ကမ္ဘာ၏အစ၊ သမိုင်း၏အစ ဖြစ်စေရမည်။ ဝန်းကျင်လောက နယ်မြေဒေသတွေကို မတွေ့မမြင်ရစေအောင် မဟာတံတိုင်းကြီးကိုလည်း တည်ဆောက်စေခဲ့ပြီးပြီ မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်တော်ကမူ မဟာတံတိုင်းကြီးကို အလေးအနက် စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိပါ။ 'ကျမ်းစာများကို မီးတိုက်ခြင်း'ကို ရောမ ရွှေမြို့တော်ကြီးအား 'နီရို' ဘုရင်က မီးတင်ရှို့ခဲ့ခြင်းထက် ပို၍ စိတ်ဝင်တစား ဂရုဓမ္မထားခဲ့မိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် အသုံးမဝင်၊ အနှောင့်အယှက်လည်း ဖြစ်စေသည့် အမှိုက်သရိုက်များ၊ လူသေအလောင်းများ၊ ရောဂါဆိုး ဗိုင်းရပ်များ ကပ်တွယ်နေသော အရာဝတ္ထုများကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးပေးခြင်းမှာ ကျွန်တော်၏ ရင်နှလုံးကို မည်သို့မျှ မထိပါးစေခဲ့ပါ။ ရေဝတီတွေကို နာဇီတို့က အရှင်လတ်လတ် မီးလောင်တိုက်သွင်းခဲ့ပုံကို တွေးမိသောအခါ၌လည်း 'ဒေါသောအတ္တံန ဇာနာတိတဲ့ဗျ၊ ပါဠိတော်မှာ အဲသလို လာတာ၊ မြန်မာလိုက ဒေါသဆိုသည်မှာ အကျိုးအကြောင်း အဆိုးအကောင်းကို မသိတတ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရသဗျ' ဟူသော တရားဟောဓမ္မကထိက၏ အသံကို ကြားယောင်လျက် 'ဒါဟာ ဒေါသကိစ္စပဲ' ဟူ၍သာ စိတ်ရှုပ်မခံဘဲ ခပ်လွယ်လွယ် ဖြေသိမ့်နေလိုက်မိပါသည်။ (ကျွန်တော်သည် ၁၉၉၃-၉၄ တစ်ဝိုက်မှာ ဟိုးဟိုးကျော်ခဲ့သော Schindler's List ရုပ်ရှင်ကို ဗီဒီယိုကြည့်ဖြစ်ခဲ့သည့်အခါ လေးနာရီနီးပါးခန့် သက်သောင့် သက်သာနှင့် အပျင်းဖြေခွင့် ရရှိခဲ့ပါသည်) လူအချင်းချင်း မလိုမုန်းထားသူကို မီးရှို့သတ်ခြင်းမှာ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ် အခြင်းအရာ မဟုတ်၊ အနောက်တိုင်းတွင် စုန်းမဟု စွပ်စွဲခံရသူအား မီးရှို့ ပြစ်ဒဏ်ခတ်လေ့

ရှိခဲ့ဖူးကြောင်း စာပေအချို့၊ ရုပ်ရှင်အချို့တွင် တွေ့ရမည်။ ကျွန်တော် ငယ်ငယ်က ကြားနာခဲ့ရသော ‘ပန်းပဲမောင်တင့်တယ်’ ပုံပြင်ထဲတွင် ‘ဖိုကျင်ထိုး’ သတ်သည် ဟူသော ဝေါဟာရကို စတင် ကြားသိ နားလည်ခဲ့ရ၏။ ထိုစဉ်က ယင်းပုံပြင်ကို ဇာတ်လမ်းဆင် သရုပ်ဖော် ထုတ်ဝေခဲ့သော ပန်းချီရုပ်ပြစာအုပ်ထဲ၌ ‘ဖိုကျင်ထိုး’ ပုံကို ပန်းချီဆရာက အသည်းယားဖွယ် ရေးဆွဲသရုပ်ဖော်ခဲ့သည်ကို ကျွန်တော် ဝါးတားတား မှတ်မိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ လူအချင်းချင်း မလိုမုန်းထားသူကို မီးရှို့သတ်ခြင်းမှာ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ် အခြင်းအရာ မဟုတ်တော့ပါ။ ပိုးမွေးမြူခြင်းထက်ပင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့သော၊ အဏုမြူစွမ်းအင်သုံး ရေငုပ်သင်္ဘော တည်ဆောက်ရခြင်းထက်ပင် နည်းပညာ ရှုပ်ထွေးပွေလီစွာ အသုံးပြုခဲ့ရသော ‘စာအုပ်’ ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်းကား တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ်၊ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်၊ ယောင်မှား ရူးသွပ်ဖွယ်သာဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ခံစားမိသည်။

‘စာအုပ်’ တစ်အုပ်ဖြစ်လာစေဖို့ မဆိုထားဘိဦး။ စာတစ်လုံး ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ထွန်းလာဖို့ပင် ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေ နှစ်သန်းပေါင်း မည်မျှ ကြိုးစား စောင့်ဆိုင်းခဲ့ရပါသနည်း။ စာအရေးအသားကို တီထွင်ဖန်တီးခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ လူ့ရုပ်ရွာကြီးသည် မည်မျှအထိ ယဉ်ကျေးမှု အရှိန်အဟုန် ခုန်ပျံ တိုးတက်ခဲ့ရပါသနည်း။ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်လာပြီဆိုလျှင် ထိုစာအုပ်ထဲတွင် လူတစ်ယောက်တည်း၏ အသိဉာဏ်၊ ခံစားမှု၊ အတွေ့အကြုံနှင့် အလိုဆန္ဒတို့ကိုသာ တွေ့မြင်ရမည် မဟုတ်ပါ။ စာအုပ်တစ်အုပ် ဆိုသည်မှာ လူအများ၏ အသိဉာဏ်၊ ခံစားမှု၊ အတွေ့အကြုံနှင့် အလိုဆန္ဒ အပေါင်းအစုကြီးသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်ပေါင်းများစွာကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်းမှာ ‘ရှင်းဒလား၏ လူစာရင်း’ Schindler's List ရုပ်ရှင်ထဲကလို လူဦးနှောက် အစုအဝေးကြီးကို ချေမှုန်း ပြာချပစ်ခြင်းနှင့်သာ တူသည်။ ဧကရာဇ် ရှီဟူအန်တီ လက်ထက်က ပုံနှိပ်စက်နည်းပညာ စတင်တီထွင်သူ ‘ဂူတင်ဘတ်’ မပေါ်ထွန်းသေးသည်မှာ ကမ္ဘာအတွက် အတိုင်းအဆမဲ့ ဖြေသိမ့်နိုင်စရာပင် ဖြစ်သည်။ ရှီဟူအန်တီအတွက် စာအုပ်များသည် ရွံ့မုန်းစရာ ရန်သူ လူသားများနှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူနေမည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ စင်စစ်

အားဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရန်သူတစ်ယောက်ဟု သဘောထားလိုက် သည့် လူတစ်ယောက်သည် အရေအတွက် မှန်းဆ၍မရသော ရန်သူအုပ်စု ကြီးကို ရင်ဆိုင် ဖက်ပြိုင်ရတော့မည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ စာအုပ်၌ ဝိညာဉ် တစ်စုံတစ်ရာ ရှိနေသည်။ စွမ်းအင်ဩဇာ တစ်မျိုးမျိုး ရှိနေသည်။ တစ်ခါ တစ်ရံ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ပြဿနာ အရေးကိစ္စ တစ်ရပ် တွင် စာအုပ်တစ်အုပ်၏ သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှု ပါဝင်နေတတ်သည် ကို တွေ့ရပါသည်။

များစွာ မကြာသေးမီက ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကြည့်ပါ။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၉ ရက်နေ့က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အိုကလားဟိုးမားပြည်နယ် မြို့တော်ရှိ 'မားရား' အဆောက်အအုံကြီး၌ ဗုံးခွဲခံရသဖြင့်လူ ၁၆၈ ဦး ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးသွားရာ သက်ဆိုင်ရာမှ ဗုံးခွဲမှုတရားခံ အသက် ၂၇ နှစ်အရွယ်ရှိ တီမသီးမက်ဗေးကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ မက်ဗေးသည် စစ်ဆေး ရင်းမှ သူ နှစ်သက်စွဲလမ်းသော စိတ်ကူး၊ ထိုးဇာတ် ဝတ္ထုစာအုပ်တစ်အုပ် သည် သူ ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုတွင် အရေးပါသော သို့မဟုတ် အရေး ပါသည်ဟု ယူဆနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် လှုံ့ဆော်အားအဖြစ် ပါဝင်ပတ်သက်လာ ခဲ့သည်။ 'တန်းနား၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ' အမည်ရှိစာအုပ် ဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္ထုတွင် ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ပုံပါ ရှိခဲ့သည်။ ဝတ္ထုပါဖြစ်ရပ်နှင့် မက်ဗေး က တကယ့်လက်တွေ့ ဗုံးခွဲပုံမှာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တူညီနေသည်။ မက်ဗေးက ထိုစာအုပ်ကို ဝယ်ယူ၍ ဖတ်ရှုခဲ့ကြောင်းလည်း ဝန်ခံသည်။ ထိုဝတ္ထု၏ ဦးဆောင်ဇာတ်လိုက်မှာ လူဖြူ ကြီးစိုးရေးဝါဒီ လက်ယာစွန်း က အကြမ်းဖက်သမား 'အားလ်တန်းနား' ဆိုသူဖြစ်ပြီး ဇာတ်သိမ်းတွင် ကိုယ့်အပြစ်နှင့်ကိုယ် အသေခံသွားရသည်။

အကယ်၍ အဆိုပါ 'တန်းနား၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ' စာအုပ် သည် ဗုံးခွဲတရားခံ မက်ဗေး၏ ကိုယ်၊ စိတ်၊ နှလုံး သုံးပါးစလုံးကို ချုပ် ကိုင် မောင်းနှင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်သာ ထိုသကောင့်သား မက်ဗေးက ဖော်ပြပါ ဧရာမ ရာဇဝတ်မှုကြီးကို ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေး ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့လျှင် ထိုစာအုပ်တွင် အပြစ်မရှိပါပြီလော။ ထိုစာအုပ် ရေးသားသူသည်လည်း အပြစ်မကင်းပါပြီလော။ မူလဇာစ်မြစ် တရားခံသည် မက်ဗေးဆိုသော

mgyoe.com

လူငယ်လော။ ‘တန်းနား၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ’ အမည်ရှိ စာအုပ်လော။ ပေါ့ပဲအဆိုတော် ‘ဂျွန်လင်နွန်’ကို စိတ်ရူးပေါက်၍ ပစ်သတ်ခဲ့သော လူသတ်ကောင် ‘ဟင်ကလီ’ ထံတွင် စာအုပ်တစ်အုပ် တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ နာမည်ကျော် အမေရိကန် စာရေးဆရာ (J.D. Salinger) ရေးဖွဲ့သော Catcher in the Rye စာအုပ် ဖြစ်သည်။ (သွားလေသူ ဆရာ မြသန်းတင့်က ‘လေလွင့်သူ’ အမည်ဖြင့် မြန်မာပြန်ဆိုထားသည်) ယင်းစာအုပ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း လူသူကြားမှာ နေထိုင်လျက်က အထီးကျန်သီးခြားဖြစ်နေကြသော၊ လူငယ်တို့၏ ဂနာမငြိမ် ယောက်ယက်ခတ်နေသည့် စိတ်အခြေအနေကို ဖော်ကျူးတင်ပြခဲ့သည်။ ‘လေလွင့်သူ’ သည် လူသတ်သမားအပေါ်သို့ သွယ်ဝိုက်သော နည်းအားဖြင့် ဩဇာသက်ရောက်ခဲ့သည်ဟု အမှုကို ကိုင်တွယ်သူအချို့က လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။ မကောင်းမှု ကျူးလွန်သူအချို့နှင့် စာအုပ်များ ဆက်နွယ်နေတတ်ခြင်းမှာ စာအုပ်များကို အဆိပ်ခတ်ထားသည့် သေရည်အိုးနှင့် တူစေသည်။ နိုင်ငံတိုင်းတွင် ထုတ်ဝေခြင်းမပြုရန် ဥပဒေဖြင့် တင်းကျပ်စွာ ပိတ်ပင်ထားသော စာအုပ်အဖြစ် ရှိနေသည်မှာ ယင်းတို့သည် စာဖတ်သူအတွက် အဆိပ်သေရည်အိုး ဖြစ်လာလေ့ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေမဲ့ ကြည့်ညို့ လေးစားအပ်သော ဆရာကြီး ဇေယျကမူ မဖတ်ကောင်းသော စာဟူ၍ မရှိပါ။ ဖတ်သူ၏ နားလည်ခံယူပုံက အရေးကြီးပါသည်ဟု သဘောသက်ရောက်သည့် အဆိုမျိုး မိန့်ကြားဖူးပါသည်။ အချို့ကမူ စာအုပ်များကို ပတ္တမြား ကျောက်စိမ်းသဖွယ် အရေးထိုက်တန်စွာ ကိုင်စွဲအသုံးပြုစေချင်သည်။ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က ‘ကာလအသည်းကွဲ မျက်ရည်ယို’ ဝတ္ထုများဖတ်သည်ကို မလိုလားသည့် အိမ်နီးချင်း စာတတ်ပေတတ် လက်တစ်ဖက်ပြတ် အရက်သမားကြီးတစ်ဦးက သူ ဖတ်ရှုစေချင်သည့် စာအုပ်တချို့ ယူလာပေးသည်။ ဒေးကာနက်ဂျီ၏ ‘လူပေါ်လူဇော်လုပ်နည်း’ စာအုပ်ကို ကျွန်တော်က ဟိုလှန်သည်လော လုပ်ရုံပဲလုပ်သည်။ ပီမိုးနင်း၏ တက်ကျမ်းများကို ချောင်ထိုးထားလိုက်သည်။ ဦးသာမြတ်၏ ‘မှတ်ဉာဏ် ထက်သန်စေလိုသော်’ စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုပဲ ကျွန်တော် ဂရုတစိုက် ဖတ်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ (ယခုအခါ ကျွန်တော်သည်

မှတ်မိဉာဏ် ညံ့ ဖျင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်နေသောကြောင့် မိမိ၏ မွေးနေ့သက္ကရာဇ်ကို လိုအပ်ပါက ချက်ချင်း ပြောနိုင်ရန် လက်မောင်းပေါ် ဆေးမင်ကြောင်ဖြင့် ရေးထိုးမှတ်သားထားရန် ကြံရွယ်လျက် ရှိပါသည်။

စကားဆက်ရလျှင် ကျွန်တော့်အား တက်ကျမ်းများ ပေးဖတ်သော လက် ပြတ် အရက်သမားကြီးမှာ မိသားစု၏စွန့်ခွာခြင်း ခံရပြီးနောက် ဆင်းဆင်း ရဲရဲ ငတ်ငတ်ပြတ်ပြတ်ဖြင့် ဦးနှောက်ပျက်သွားကာ နောက်ဆုံးတွင် သစ်တုံးကြီးများ ခွဲစိတ်သည့် လွှဲသွားဝိုင်းကြီးဆီသို့ သူ၏ဦးခေါင်းကို တိုးဝင်စေလျက် သူ၏ တိုးတက်ကြီးပွားချမ်းသာခြင်း ကင်းမဲ့သည့် ဘဝ ကို သူ့ဘာသာ အဆုံးသတ်ပစ်ခဲ့ပါသည်။

ဝိပဿနာ ကျမ်းစာများက လွဲလျှင် မည်သည့် စာပေကိုမျှ ဖတ်ရှုခြင်းမပြုသော ကျွန်တော်တို့၏ ဆွေမျိုးနီးစပ် စက်ချုပ်ဆရာကြီးတစ်ဦးမှာ လောကစီးပွား ရှာဖွေမှု၌ လောဘကို ချိုးနှိမ်လွန်းသဖြင့် မဆင်းရဲသင့်ဘဲ ဆင်းရဲကာ ချို့ချို့ငဲ့ငဲ့နှင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ရရှာသည်။ ကျွန်တော်၏ဇနီး ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်တွင် စာအုပ်စာပေကို အောက်စီဂျင်နှင့်အတူ ထာဝစဉ်မှီဝဲ အသက်ရှင်နေကြ သည့် လူသားအချို့ကို တွေ့နေရပါသည်။ သူတို့လို လူမျိုးစားကို 'စာ ကြမ်းပိုး'ဟု ခေါ်ချင် ခေါ်နိုင်သည်။ ဆရာတိုက်စိုးက 'စာသမား' ဟု သုံးနှုန်းသည်။ အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး 'ဝါရှင်တန်အာဗင်း'ကမူ ပိဋကတ်တိုက်များ၌ ခေတ်ကုန်နေသော စာပေများကို မွေနှောက် ဖတ်ရှု သူကို ပုပ်သိုးနေသော လူသေကောင်ကို ဖွေရှာ စားသောက်သည့် ဖုတ် ကောင်နှင့် တင်စား ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ဆီတွင် 'အပျော်ဖတ် စာပေ'ဟု နာမည်တပ်ခံရသော စာအုပ်များ အလျှံပယ် ပေါ်ထွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုသို့ နာမည်တပ်ထား သော်လည်း ယင်းစာပေများ ရေးသားသူများမှာ 'ပျော်တော်ဆက်' များ မဟုတ်ကြပေ။ သူတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း ထူထောင်နေ ကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဓနရှင်တွေက ကျောက်မျက်ရတနာဆိုင် ဖွင့်၍ စိန်ရွှေငွေ ရောင်းချနေကြသကဲ့သို့ ထိုစာရေးဆရာများက အပျော်ဖတ် စာပေများကို ထုတ်ရောင်းချနေကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ စာဖတ်၍ ပျော် ရွှင် ကြည်မွေ့မှု ရရှိလျှင် ဖတ်သူ အကျိုးမယုတ်နိုင်ပါ။ စာဖတ်ခြင်းသည်

အဆိပ်သေရည်အိုးကို ခပ်သောက်ခြင်း မဟုတ်တော့ဘဲ ဒေဝဩသဓကို မှီဝဲခြင်း ဖြစ်လာမည်။ စာဖတ်ခြင်းမှ ရရှိသော ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုအကြောင်း ကို ဝိတ္တာရချဲ့လျက် စာအုပ်တစ်အုပ်စာမျှ ရေးဖွဲ့ထားသေ စာတန်းရှည်ကြီး တစ်ပုဒ်ကို 'ဒင်နီယက် ပန်းနက်'ဆိုသူက 'ဘဝထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သည်' ဟူသော အမည်ဖြင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တုန်းက ရေးသားကာ စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေသည်။ ထိုစာအုပ်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် အုပ်ရေ ၃ သိန်း ရောင်းခဲ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဘဝကို လေးလေးနက်နက် ရှုမြင် နားလည်နိုင်စေမည့် စာပေမျိုးကိုသာ တစ်စွဲလမ်းလမ်း တမက်တမော ဖတ်ရှုသူများကို ကျွန်တော် တွေ့ဖူးသည်။ သူတို့ဆီ၌ ပျော်မြူး ပေါ့လှုပ်သော ရုပ်သွင်ဟန်ပန်မျိုး တွေ့ရခဲ့သည်။ များသောအားဖြင့် သူတို့၏ မျက်နှာထားကြီးတွေမှာ အအေးတိုက် ရင်ခွဲရုံထဲက လူသေကောင် မျက်နှာကြီးတွေလို အေးစက် တည်ငြိမ်နေတတ်ကြသည်။ သူတို့သည် လောကနိယာမများနှင့် လူ၏သဘာဝတ္ထကို နှံ့စပ် ကြေညက်ခဲ့ပြီးနောက် သေမင်းခေါ်မည့်အချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းခြင်းနှင့် မိမိဘာသာ သေမင်းထံ သွားခြင်း အလုပ်နှစ်ခုထဲမှ တစ်ခုခုကို ရွေးချယ်ရန် ချိန်ဆတွေးတောနေကြပုံရသည်။ သူတို့ထဲမှ အချို့ကမူ ဘုရားရှင် အဆူဆူ ဆိုဆုံးမ၍ပင် လိမ္မာယဉ်ကျေးမှုနှင့် မယဉ်ပါးနိုင်သေးသော လူအုပ်စုများကို ထိန်းကျောင်းသွန်သင်ရန် ကြိုးစားနေကြသည်။ အောင်မြင်သည်၊ ဆုံးရှုံးသည် အပထား။ ဤသို့ ကြိုးစားရမည်မှာ လူသား၏ မွန်မြတ်သော တာဝန်ဟု ထိုပုဂ္ဂိုလ်များက ပြတ်သားစွာ ခံယူ သက်ဝင်ထားခဲ့ကြပုံ ရပါသည်။

စာအုပ်များ၏ စွမ်းအင်သတ္တိပိုင်း၊ အသုံးတည့်မှုပိုင်းကို စဉ်းစားမိလျှင် 'Five Cards Stud' ဆိုသော ကောင်းဘွိုင်ရုပ်ရှင်ကို ကျွန်တော် ပြန်ပြောင်း သတိမရဘဲ မနေနိုင်။ ထိုရုပ်ရှင်ထဲတွင် သူ၏ညီအတွက် လက်စားချေ လူသတ်နေသော တရားဟော သင်းအုပ်ဆရာ ယောင်ဆောင်ထားသည့် မင်းသားကြီး 'ရောဘတ်မစ်ချန်'သည် လက်စွဲကျမ်းစာအုပ်အတွင်းသားကို ထွင်း၍ အထဲတွင် သေနတ်ငယ်တစ်လက်ကို လျှို့ဝှက်စွာ ဆောင်ထားခဲ့ပါသည်။

ကောင်းသောစကားငှ ပညာတတ်များ၏ ညစာစားပွဲ

Five Cards Stud ကောင်းဘွိုင် ရုပ်ရှင်တွင် ဇာတ်လမ်း၏ ‘လှည့်ကွက်’အဖြစ် တရားဟော သင်းအုပ်ယောင်ဆောင် မင်းသားကြီး ရောဘတ်မစ်ချန်းက လက်စွဲကျမ်းထဲတွင် ပွိုင့် ၂၂ ခြောက်လုံးပြုစု သေနတ်ကို ဝှက်ထားသည်။ လိုအပ်ပါက ကျမ်းစာကို ဖွင့်၊ သေနတ်ကို ထုတ်၍ လူသတ်တော့သည်။

ကျွန်တော်တို့၏ မြေကမ္ဘာမှ ပညာတတ်များ (Intellectuals) သည် မြေကမ္ဘာ၏ ကံကြမ္မာကို ထိန်းကျောင်းရင်းမှ လူသတ်ကောင်များ ဖြစ်သွားလေ့ရှိပါသည်။ မကြာမီက သေဆုံးသွားသူ ‘ပိုလ်ပေါ့’ သည် ပညာတတ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူက အခြားပညာတတ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သူ ‘မော်စီတုန်း’ ၏ လမ်းစဉ်ကို လိုက်နာခံယူ ဆက်လက်ကျင့်သုံးရင်း သူ ကိုယ်တိုင် လူသတ်ကောင်ကြီးတစ်ကောင် ဖြစ်သွားရပေတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ စာတတ်ပေတတ် လူနပ်များ မည်မျှ ရှက်ဖွယ်ကောင်းနေ ကြပါသနည်း။ ကျွန်တော်ကား စာပေအနုပညာ (Literature) ကို ခုံခုံ

mgyoe.com

မင်မင် ရှိနေသူ ဖြစ်သည်။ စာပေအနုပညာ နယ်နိမိတ်ထဲသို့ 'ဝါဒရေးရာ' (Ideology) ဘာတစ်ခုမျှ အဝင်မခံလို။ ယင်းကို (Art for Art's Sake) ဟု ပြောကောင်းပါလိမ့်မည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ ကျော်က ကဗျာဆရာ အောင်ချိမ့်က ကျွန်တော့်ကို ဤသို့ ပြောခဲ့ဖူးသည်။

'ကျွန်တော် အိုက်ဒီယိုဂျီတွေကို မကြိုက်ဘူး ကိုကြူးနှစ်'

ထိုသို့ ပြောပြီးခါမှ နှစ်နှစ်ခန့်အကြာမှာ ဆူးလေဘုရားလမ်းမ စင်္ကြံတွင် တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်ကြသည့်အခါ သူက မေးမြန်းပါသည်။

'ခင်ဗျား ဂေါ်ကီဝတ္ထုမျိုးတွေ မရေးတော့ဘူးလား' တဲ့။

'အင်း ... ရေးချင် ရေးဦးမှာပေါ့ဗျာ'

ကျွန်တော်က ပြန်ဖြေသည်။

ကျွန်တော်သည် (Maxim Gorky) ၏ စာများစွာကို ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ပါသည်။ မြန်မာပြန်များလည်း ဖတ်၏။ ဆိုဗီယက်ခေတ်၊ မော်စကို (Progressive) စာအုပ်တိုက်ထုတ် အင်္ဂလိပ်မူများကိုလည်း ဖတ်၏။ ချစ်လှစွာသော ဂေါ်ကီသည် ဝါဒရေးရာကို စာပေအနုပညာတွင် လှပချောမွေ့စွာ သွတ်သွင်း မြှုပ်နှံခဲ့သည့် စာရေးဆရာ စာပေအနုပညာရှင်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ဝတ္ထုတိုများထဲတွင် ကျွန်တော် အစွဲလမ်းဆုံး၊ မေ့မရနိုင်ဆုံး တစ်ပုဒ် ရှိသည်။ ဆရာဝေန် မြန်မာပြန်ခဲ့သော 'လုပ်စရာ ရှားလို့' အမည်ရှိ ဝတ္ထုပင်။ စတက်မြက်ခင်း တောင်ပေါ်၊ တောဘူတာရုံကလေးရှိ အစေခံ အပျိုမကြီးနှင့် မီးရထားသံလမ်း အလုပ်သမား လူပျိုကြီးတို့ ဘဝချင်း ပေါင်းသင်းစေရန် ရုံပိုင်ကြီးက ကြံစည်လိုက်သည့်အခါ အပျိုစင်ဘဝ ပျက်ယွင်းသွားရရာသည့် အပျိုမကြီး သူမကိုယ်သူမ သတ်သေသွားရသည့် ဖြစ်ရပ်သာပင်တည်း။ ဂေါ်ကီ ဘာကို ရေးဖွဲ့ပါသနည်း။ Ideology ကို ရေးဖွဲ့ခြင်းဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။ ယင်းသည် Fatalism ခေါ် 'ကံတရားယုံကြည်' ဝါဒပင် ဖြစ်သည်။ ကွန်မြူနစ်များက ဖူးဖူးမှုတ်ခြင်း ခံထားခဲ့သူက ကံတရား ယုံကြည်မှုဝါဒီ ဖြစ်နေခြင်းမှာ ကျွန်တော့်အတွက် အံ့ဖွယ်တစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ စင်စစ်မူ ဂေါ်ကီသည် ပညာတတ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ရှေးဟောင်း ကွန်မြူနစ်များ မုန်းရွံ့လေ့ရှိသော

Intellectual ပင်တည်း။ ‘ပိုလ်ပေါ့’ ကလည်း မျက်မှန်တပ်သည်ပင် ပညာတတ်ဟု ဆိုကာ သတ်စေခဲ့ပါသည်။

‘အွမ်ရှင်ရီကျို’ ခေါင်းဆောင် ‘အဆဟရ’သည် ပညာတတ် တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ‘ဒါဝိဒ်ကိုးရ်ရက်စ်’ သည်လည်း ပညာတတ် တစ်ဦးမျှသာပင်။ ‘အောလဘေး အိန်းစတိန်း’ (Albert Einstein) သည်ကော။

ထိုပညာတတ်များကြောင့် လူသားများစွာ ပျက်စီးဆုံးပါးခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော။ လူမိုက်လက်ငွေ့ကျော် ‘မိုက်တိုင်ဆန်’ သည် ပညာတတ် မိန်းမတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်ထားခဲ့ပါသေးသည်။ ထိုကပ္ပလီသည် ပညာ တတ်ဇနီး ရှိပါလျက်ကနှင့် အဘယ့်ကြောင့်များ ‘အီဗင်ဒါဟိုလီဖီး’ ၏ နားရွက် ပြတ်ထွက်အောင် ကိုက်ခဲခဲ့ရပါသနည်း။

ဤတွင် ပုဂ္ဂလိက လူသားတစ်ဦး၏ ‘မာန်’က ပါလာပါတော့ သည်။ ယင်းမာန်ကို ‘မာရ်နတ်’က ဖန်တီးနေခြင်းပင်။ မာရ်နတ်ကိုပင် တစ်ယူသန် ကိုးကွယ်သူများ ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသူ လူသား သန်းထောင်ပေါင်း ၅ ခု နီးပါးထဲ၌ တစ်ဝက်ခန့်မျှ ရှိနေသည် ဟု ကျွန်တော် ထင်မြင်ပါသည်။ ဝမ်းနည်းဖွယ်ဖြစ်ရပ်ကား မာရ်နတ် ကိုးကွယ်သူများထဲဝယ် ပညာတတ် အမြောက်အမြား ပါဝင်လှုပ်ရှားနေ ခြင်း ဖြစ်တော့သည်။

ကျွန်ုပ်၏ မွေးစားဖခင်ကြီးသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဓာတုဗေဒအထူးပြု သင်ခန်းစာများကို သင်ယူရင်းမှ ဖက်ဆစ်တို့ ရန်ကုန် ကို ဗုံးကြဲစဉ် ဗုံးစထိမှန်ပြီးနောက် ကျောင်းသင်ခန်းစာများကို စွန့်လွှတ် ခဲ့ရရှာပါသည်။ သူက ကျွန်တော့်အား မြန်မာစာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ သင်ကြား ပေးခဲ့ပြီးနောက် ရပ်ကွက် ဆွမ်းလောင်းဓမ္မာရုံတွင် ဝါတွင်းကာလ ဆွမ်း နှိုးဆော်ပေးရသည့် ဥပသကာ လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်စေရန် လေ့ကျင့်ပေးခဲ့ ပြန်ပါသေးသည်။ ပညာတတ်တစ်ယောက်သည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ရေး ကိုပါ သင်ကြားပေးရလေ့ရှိကြောင်း ယခုမှ ကျွန်တော် သိပါသည်။ လူ သတ်နည်းကို သင်ကြားပေးဖို့ မဟုတ်ကြောင်းလည်း ယခုတော့ ကျွန်တော် နားလည်မိခဲ့ပါလေပြီ။

ကျွန်တော်၏ မွေးစားဖခင်ကြီးသည် ‘မိတ်ကပ်’များ ဖော်စပ်၍

mgyoe.com

စိန်အောင်မင်း၊ ရွှေမန်းတင်မောင်၊ မြို့တော်သိန်းအောင် ဇာတ်သဘင်
 များတွင် နွေဦးရာသီ၌ ရောင်းချပါသည်။ သူသည် 'မော်ကွန်းရုပ်ရှင်'
 ရုံးတွင် စာရေးကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ပါသေးသည်။ ပညာတတ်တစ်ဦး
 ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပုံသည် ယင်းသို့ပင်လျှင် နှစ်ခြိုက် အတုခိုး
 စရာ ဖြစ်သင့်သည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်။

သို့ပင်ဖြစ်သော်ငြား ကျွန်တော်၏ မွေးစားဖခင်ကြီး (အမည်ရင်း၊
 ဦးဟိန်တင်) သည် နွမ်းပါးလှစွာ ကွယ်လွန်ခဲ့ရရှာပါသည်။ ပညာတတ်
 တစ်ဦး ဆင်းဆင်းရဲရဲဖြင့် (အုတ်ဂူပင် မထားနိုင်လောက်အောင်၊ အရိုးပြာ
 အိုးကလေးမျှပင် မချန်ရစ်နိုင်လောက်အောင်) သေဆုံးခဲ့ရခြင်းကား မြေ
 ကမ္ဘာ၏ ရက်စက်မှုတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အချို့သော ပညာတတ်များသည်ကား၊ ညစဉ်ညတိုင်း 'ကုန်သည်
 ကြီးများဟိုတယ်'၊ 'ဆီဒိုးနားဟိုတယ်' တို့တွင် စုဝေး ညစာစားလျက်
 ရှိနေကြကြောင်းပါ။

ကောင်းသောစကား၅ ယဉ်ကျေးသော လူရိုင်းများ

ပညာတတ်များကား ညစာစားပွဲကို ကျင်းပနေကြသည်။ ပညာတတ်၍ပင် ညစာစားပွဲ ခင်းကျင်း (တိုးတိုးတိတ်တိတ်) နိုင်သည်။ ပညာမဲ့သူတို့ကား ညစာ စားပွဲကို အော်အော်လောင်လောင် ကပျစ်ကညစ်တည်ခင်းနေကြသည်။

ကပျစ်ကညစ်ထဲတွင် ဆောင်းရတု၌ မိမိ၏အနွေးထည်ကို ချမ်းချမ်းတုန်တုန် ဖြစ်နေရှာခဲ့သော လူသားတစ်ယောက်အား ပေးအပ်စွန့်လွှတ်ခဲ့ဖူးသူတစ်ဦး ဤမြေကမ္ဘာ၌ ရှိခဲ့ဖူးပေသည်။ ၎င်းကို သိသူ သိမည်၊ မသိသူမူ သူ့ဘာသာသူ ယူနိုင်၏။

ကျွန်တော် ပြောလိုသည့် အကြောင်းအရာမှာ ယခု ကျွန်တော်တို့ သက်ရှင်နေထိုင်သည့် ကာလ (ERA) ထဲတွင် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို စွန့်လွှတ်၊ မိမိ သေပါစေ မိမိ၏မျိုးဆက်များ တိုးတက်ပွားစီးရေးဝါဒ အတိုင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ဖူးသူများ ရှိခဲ့ကြပေသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ရှာမှရှားလှပေ၏။

ထိုလူမျိုးစားတို့ထဲဝယ် ကျွန်တော်၏ သိမြင်တတ်သမျှထဲကမှ အလွန်လှပသူတစ်ဦးအကြောင်းကို ယခုပြောမည်။

ဂျော့လူဝီဘောဂျက်ဇ် (Jorge Luis Borges) ဟု နာမည်ရှိခဲ့ သော အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ၊ ပိဋကတ်တိုက်မှူးလည်း ဖြစ်ခဲ့၊ စာပေပညာ ရှင် (Scholar) လည်း ဖြစ်ခဲ့သူ 'စာသမား'ပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် စာဖတ်လွန်း၍ မျက်စိကွယ်သွား၏။ သို့တိုင် သူက အကန်းဘဝနှင့်ပင် စာပေများကို သူ့ထံမှ စီးဆင်းစေအောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့နိုင်သည်။ ကျွန်တော် တို့၏ ဦးဌေးမြိုင် (ဒဂုန်တာရာ) သည်လည်း ထိုဘဝမျိုးနှင့်ပင် စာပေ များ တရစပ် ဖန်တီးနေဆဲပင်။

ဦးဌေးမြိုင်နှင့် ဘောဂျက်ဇ်တို့၏ ကွာခြားမှုကား ဦးဌေးမြိုင်သည် ငြိမ်းချမ်းရေးဝါဒသမား (Peace-Marker) ဖြစ်လိုခြင်း၊ သို့မဟုတ် အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်ပဲ ဖြစ်ရမည် (Art for Art's Sake) ဟူ သော အယူအဆကို လက်ကိုင်တုတ်သဖွယ် ကိုင်ဆောင်သူ ဖြစ်နိုင်သည်။

ဘောဂျက်ဇ်ကား ဦးဌေးမြိုင်နှင့် မတူပေ။

အင်္ဂလိပ် စာပေသမားကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော (G. K. Chesterton) ၏ အရေးအသားကို နှစ်ခြိုက်ကြောင်း၊ ၎င်း ချက်စတာတန်၏ ဖော်ပြပုံ များကို စွဲမက်ခဲ့ရပါကြောင်း ဝန်ခံသည့် အသုံးအနှုန်းအဖြစ် ချစ်ခင်လေးစား အပ်လှစွာသော (Dear G. K. Chesterton) မစွတာ ချက်စတာတန် အဖြစ် ထုတ်ဖော်တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ချက်စတာတန်၏ တင်ပြပုံတွင် ပရမတ်ကို ထိခိုက် ဆန့်ကျင်ချိန်တွင် ပရမတ်နှင့် ပူးပေါင်းမိပုံ (paradox) ကို ဖွဲ့နွဲ့ရေးသား ဖန်တီးခဲ့ပါသည်။ (ကျွန်တော်တို့၏ ချစ်စရာကောင်းသော 'မသန'က ထိုသို့ တင်ပြဟန်ကို 'ပါရာဒေါက်ခ' ဟု ပင်ပန်းကြီးစွာ အသံ လှယ်ခဲ့ဖူးပါသည်)

ပိဋကတ်တိုက်မှူးဘဝနှင့်ပင် အရိုးထုတ်ခဲ့သော မျက်စိကန်းသော ဘောဂျက်ဇ်ကပင်လျှင် သူသည် မည်သူ၏ စာပေဖန်တီးဟန်ကို နှစ်သက် ခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သော် ...

ဝန်မခံတတ်သည်မှာ ပညာတတ်၍ ဖြစ်၏။ ပညာတတ်သော အခါ တစ်ပါးသူကို နှိပ်စက်ကလူပြုတတ်သည့် ဉာဉ်သည် အလိုအလျောက်

ဝင်လာစမြဲပင်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းများ၊ လေဆိပ်များကို ဗုံးကွဲရန် ရည်သန်ခဲ့သော ‘တက်ကဇင်စကီ’ (Ted Kaczynski) သည် နာမည်ကျော် အမေရိက ‘ဟားဗတ်’ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ထွက် ဖြစ်သည်။ သူက ပညာရေးသာမက၊ နည်းပညာပါ တတ်လေသည်။ ထိုနည်းပညာကို တလွဲ အသုံးချလိုက်သည့်အခါ လက်သည် မပေါ်သော ဗုံးပေါက်ခွဲမှု ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ရတော့၏။

ပညာတတ်လျှင် ယဉ်ကျေးသင့်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပညာတတ်ပြီး ရိုင်းစိုင်းသူများကသာ မြေကမ္ဘာကို ကြီးစိုးနေပါသည်။ အစိမ်းရောင် ငြိမ်းချမ်းရေးအုပ်စု (Green-Peace) သည် ‘သက်တံရောင် စစ်သည်တော်’ အမည်ရှိ သင်္ဘောကို ဖောက်ခွဲပစ်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့က သဘာဝတ္တကို ထိန်းချင်သည်။ ထိန်း၍ မရနိုင်သောအခါ အသေအချာ အစီအရင်များချကာ သဘာဝတ္တ၏ များလှစွာသော အပေါက်အပြဲများထဲတွင် နောက်ထပ် အပေါက်အပြဲတစ်ခု ထပ်တိုးပေးလိုက်ခဲ့ပါ၏။

‘နေရှူး’က ရေးခဲ့ဖူးသည်။ သူ၏ချစ်သမီး ‘အင်ဒရာဂန္ဒီ’အတွက် ဖြစ်၏။ ထောင်ထဲတွင် ရေးခြင်းဟု ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ‘အယဉ်နှင့် အရိုင်း’ ဟူ၍ ‘ဆရာပါ’ ဟု လူသိများသော ဦးလှကြိုင်က လွန်ခဲ့သော နှစ် ၄၀ ခန့်တွင် မြန်မာပြန်ခဲ့ဖူးပါသည်။ တိုင်းရင်းသားများကို မီးပေါက်သေနတ် ကိုင်စွဲလျက် သတ်ညှစ် သတ်သင်ကာ ၎င်းတို့၏ နယ်မြေများကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သူ၊ မျက်နှာဖြူ နယ်ချဲ့တို့က မိမိတို့သည် ယဉ်ကျေးသည်၊ ငမည်းပုကွကွတို့ကား အရိုင်းတိရစ္ဆာန်များဟု ကြေညာခဲ့၏။ ယင်းအဖြစ်မျိုးကို ‘နေရှူး’က သူ၏သမီးကို မေးခွန်းထုတ်သည်။ ဘယ်သူက ယဉ်ပြီး ဘယ်သူက ရိုင်းတာလဲ သမီးရယ်၊ ဖေဖေတို့က ပညာမတတ်လို့လား၊ သူတို့က ဖေဖေတို့ထက် ပညာပိုတတ်ပေမပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့က ဖေဖေတို့ကို ပညာမဲ့ အရိုင်းတွေလို့ သတ်မှတ်နေကြသကွယ့်၊ သမီး စဉ်းစား’ ဟူ၍ ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ဖော်ပြပေးပါ၏။

ယခု ဘယ်နိုင်ငံဖြစ်နေမှန်း မသိသော (ကျွန်တော်) အာဖရိက တိုက်ကြီးထဲတွင် တစ်ချိန်က ‘ဇူးလူး’ (Zulu) အင်ပိုင်ယာကြီး ရှိခဲ့၏။

mgyoe.com

ထိုသူတို့၏ နယ်မြေသို့ နယ်ချဲ့တို့က ၎င်းတို့၏ အင်ပိုင်ယာ တိုးပွားရန် မီးပေါက်လက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြလေသည်။

ထိုသမိုင်းဝင် ဖြစ်ရပ်ကို ကွယ်လွန်လေရှာခဲ့သည့် ဗြိတိသျှ မင်းသား ‘စတန်လီဘောကာ’ (Stenley Baker) က ရုပ်ရှင်အနုပညာအဖြစ် ရိုက်ကူး တင်ဆက်ခဲ့ပါသည်။ ဇူးလူး တိုင်းရင်းသား အင်အား ၄၀၀၀ ကျော် ရှိပြီး ဗြိတိသျှ ကင်းစခန်းတွင် ၁၁၃ ယောက်သာ ရှိနေပါသည်။ တိုက်ကြ၊ ခိုက်ကြ၊ သတ်ကြ၊ ဖြတ်ကြသည့် အချိန်မရောက်သေးမီ တော်ဝင်နန်းတော်မှ မွေးဖွားမြောက်လာသူ ဗိုလ်ကလေးတစ်ဦး ရောက်ရှိလာပါသည်။ သူ့ကို စစ်သည်တော် မပီသဟု သူတို့အချင်းချင်း သတ်မှတ်ထားခဲ့ကြသည်။

တကယ်တမ်း သတ်ကြဖြတ်ကြသောအခါဝယ် ဇူးလူး နှစ်ထောင်ကျော်မျှ သေဆုံးသွားပြီး ဗြိတိသျှ ကင်းစခန်းတွင် ၁၁ ယောက်မျှသာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဇူးလူးတို့က ထို ၁၁ ယောက်ကို ပွဲသိမ်းသတ်ဖြတ် အစိမ်းစား၍ ရပါသည်။ သို့သော် ဇူးလူးတို့က ထို ၁၁ ယောက်သော လူသားတို့ကို အရှင်ထားရစ်ခဲ့ပါသည်။ ဇူးလူးတို့ကား စာမတတ်ကြပေ။

ထိုရုပ်ရှင်ကားတွင် အပိုးမကျိုးသော ဗိုလ်ပေါက်စအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သူမှာ နောင်တစ်ချိန်တွင် ပညာတတ်ညှဉ် ဇွဲလျက် အတောမသတ်နိုင်သော ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့သူ ဇာတ်ကောင်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ခဲ့ရလေသော ‘မိုက်ကယ်ကိန်း’ (Micheal Caine) ဖြစ်သည်။

မိုက်ကယ်ကိန်းသည် ရိုင်းသော ပညာတတ် ဖြစ်၏။ Culture Club အမည်ရှိ တေးဂီတအဖွဲ့သည်လည်း ရိုင်းသော ပညာတတ်များသာ ဖြစ်၏။ လူသတ်သမားက လူမသတ်မီ စန္ဒရားတီးနေပုံကို သတိရလေတိုင်း ‘အော်လဘေး အိန်းစတိန်း’ (Albert Eeistein) ၏ တယောသံကို ကျွန်တော် ကြက်သီးမွေးညင်းထစွာ ကြားယောင်မိပါသည်။

သူရူးအတွက် နေရာ ဖြောင့်ဆိုချက် ၁

မကြာသေးမီက ကျွန်တော် ရုတ်တရက် ကျန်းမာရေး ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်းသွားခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်နေထိုင်ရာ မြို့နယ်မှ၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး သို့ ပို့ဆောင်ခြင်းခံရပြီး ထိုဆေးရုံမှ ခုတင်တစ်လုံးတွင် ကျွန်တော်သည် အတွင်းလူနာတစ်ယောက်အဖြစ် လဲလျောင်းခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ သူတို့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း ကျွန်တော်၏ အမည်၊ မိဘအမည်၊ အသက်၊ နေရပ်လိပ်စာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်တို့ကို လက် ထောက် ဆေးရုံအုပ် အမျိုးသမီးဆရာဝန်ကိုယ်တိုင် မေးမြန်း၍ စာရင်းသွင်း ရေးမှတ်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်မေးသောအခါ ကျွန်တော်က 'စာရေးဆရာ' ဟု ဖြေလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆရာဝန်မက ကျွန်တော့်ကို မျက်ခုံးပင့် ကြည့်ပြီး၊ 'စာရေးဆရာ ... ဟုတ်လား၊ ကလောင်နာမည်က ဘာလဲ' ဟု မေးသည်။ ကျွန်တော်က မိမိ၏ ကလောင်နာမည်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပီသအောင် ရွတ်ပြလိုက်သောအခါ၊ ဆရာဝန်မသည် ထူးခြားဆန်းကြယ် သော ဘာသာစကား အသုံးအနှုန်းတစ်ခုကို ကြားလိုက်ရသည့်အလား၊

ပြုံးမဲ့ မဲ့ရင်း ‘အဲဒီနာမည် တစ်ခါမှ မကြားဖူးပါလား’ဟု အရိုးခံအတိုင်း ညည်းတွားပါသည်။ သွေးအန်ထားသဖြင့် အားနည်းပြီး စိတ်တိုနေသော ကျွန်တော်သည် မိမိ၏ ဘဝင်မြင့်စိတ်နှင့် မာနကို မထိန်းချုပ်တော့ဘဲ၊ (ဆရာဝန်နှင့် လူနာဟူသော အသိ မကပ်တော့ဘဲ) ‘မကြားဖူးတာက ခင်ဗျား စာမဖတ်လို့ နေမှာပဲ၊ ကိစ္စမရှိဘူး၊ ဆေးစာအုပ်တွေပဲ ဖတ်ပါ ဒေါက်တာ’ဟု ကျွန်တော် ဂလန့် (ကန့်လန့်) စကား ပြောထည့်လိုက်ပါ သည်။ သူက ဗွေယူဟန် မတူပါ။

အခြားတစ်ဖက်က ကြည့်လိုက်လျှင်တော့ ကျွန်တော် ထိုဆရာဝန်မ ကို အထူး ကျေးဇူးဥပကာရ တင်ရှိရလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူ ‘အဲဒီနာမည် တစ်ခါမှ မကြားဖူးပါလား’ ဟူသော သူ့စကားကြောင့် ကျွန်တော် မေ့လျော့ ထားခဲ့သော ကျွန်တော့်ဘဝ ဖြစ်တည်ဟန်ကို ပြန်လည်သုံးသပ် ဆင်ခြင် ဖို့ သတိဝင်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စာပေအနုပညာရှင် Literary- Artist တစ်ဦး ဖြစ်ရေးဟူသော ဘဝရည်မှန်းချက်ဖြင့် မြန်မာစာနယ်ဇင်း လောကတွင် ကျွန်တော့်ဘဝကို မောင်းနှင် ရွေ့လျားစေခဲ့သည်မှာ ဆယ်စုနှစ် ၂ ခု ကျော်လာခဲ့ပြီ ဖြစ် သည်။ ထိုကာလများတွင် ကျွန်တော်သည် စာရေးဖို့ ထမင်းစားသလို၊ ထမင်းစားဖို့လည်း စာရေးသည်။ ထိုကာလများတွင် ကျွန်တော်သည် မစ္စရိယဝါဒီအချို့၏ အတွန်းအတိုက်၊ အတို့အဆိတ်ကိုလည်း ကြုံကြုံခံ၍ တွန်းလှန်ခဲ့ရသည်။ (သာဓကအားဖြင့် ကြူးနှစ် ဝတ္ထုတိုတွေက ‘မိုပါဆွန်း’ ခေတ်မှာ ကျန်ခဲ့ပါပြီဟူသော ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချမှုမျိုး) ထိုကာလများတွင် ခင်မင်ရင်းနှီးသူအချို့တို့၏ မသိနားမလည်ခြင်းကို စိတ်ရင်းဖြူစင်မှု ဖုံးအုပ်ထားသည့် အကြံပြု လမ်းညွှန်ချက်များကိုလည်း မတုန်မလှုပ် ဥပေက္ခာရှုခဲ့ပါသေးသည်။ (သာဓကအားဖြင့်၊ ပညာတတ် သူကြွယ်ကြီး တစ်ဦးဖြစ်သော ဦးလေး ကျောင်းဆရာက ‘မင်း စာရေးဆရာလုပ်ချင်ရင် ဆရာသာဓုတို့၊ ဆရာတက်တိုးတို့ကို အတုယူရမယ်။ သူတို့မှာ ပုံမှန်ဝင်ငွေ ရှိတဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီလုပ်ငန်းတွေနဲ့ သူတို့ ထမင်းစားပြီး အားတဲ့ အချိန်ကျမှ စာရေးတာ၊ မင်း စာချည်း ထိုင်ရေးနေရင်တော့ ထမင်းနပ်မှန်ဖို့ သိပ် မလွယ်ဘူး’ဟု ကရုဏာ

ဒေါသော စကားပြောပြပုံမျိုး) ကျွန်တော့်အဖို့ရာ ဝါသနာနှင့် ဝမ်းရေးမှာ တစ်သားတည်း၊ တစ်ထပ်တည်း ယှက်လိမ် ပေါင်းစပ်ထားမှန်း ပညာတတ်သူကြွယ်ကြီး မသိရှာပါ။ သူ့စကားက တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် မှန်ကန်သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် မတိုင်မီအထိ ကျွန်တော် ထမင်းနပ်မမှန်ခဲ့။ ၉၀ ပြည့်နှစ်များ ကျော်လွန်သောအခါ မြန်မာစာနယ်ဇင်း လောက၌ စားကျက်အသစ်များ ပေါ်ထွန်းလာသဖြင့် စာရေးစားသော ကျွန်တော် ထမင်းနပ်မှန်လာသည်။ တစ်ပွဲ ၃၀၀ ကျပ် တန်သော ဆန်ကြာဆန်ပြုတ်ကိုပင် အဆာပြေ သောက်မျိုနိုင်ခွင့် ရလာသည်။ သို့သော် လူမွေး လူတောင်ကား မပြောင်သေးပါ။ from hand to mouth ဆိုဘိသကဲ့သို့ လက်လှုပ် (စာရေး) မှ ထမင်းစားရသော အဆင့်မှာပဲ ခုထက်ထိ ရပ်တည်လျက် ရှိ၏။

ကျွန်တော်သည်ကား ဆေးရုံခုတင်ပေါ်တွင် သက်သောင့်သက်သာ လှဲလျောင်းရင်းမှ လူနာဆောင်ခေါင်မိုး၏ တံစက်မြိတ်ကို ဖြတ်၍ တွေ့မြင်နေရသော မိုးကောင်းကင် တစ်စွန်းတစ်စကို ငေးကာ စိတ်မောလာမိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် တွေ့မြင်ရသော ကောင်းကင်ပြာ ကွက်ကွက်ကလေးသည် မခန့်မှန်း မတွက်ချက်နိုင်အောင် ကျယ်ဝန်းသည့် မဟာစကြဝဠာကြီးနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်ပါက နွားခြေရာခွက်မျှပဲ ရှိပေလိမ့်မည်။ ထို့အတူပင် ကျွန်တော်တို့ နေထိုင်ရှင်သန်ရာ မြေကမ္ဘာ (ဂြိုဟ်ပြာ) သည်လည်း စကြဝဠာကြီးထဲတွင် အစက်အပြောက် အမှုန်ငယ်ကလေးမျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုမြေကမ္ဘာရှိ မြန်မာနိုင်ငံဟူသော နေရာဒေသတစ်ခုမှ စာပေအနုပညာရှင်ဖြစ်လိုသော လူသားဆိုသည့် အသက်ဇီဝရုပ် တစ်ခုသည် စကြဝဠာကြီးထဲတွင် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ယူ၍ မည်သည့် တန်ခိုးစွမ်းအားမျိုးကို ပိုင်ဆိုင်ထားခဲ့ပါသနည်း။ ထိုဇီဝရုပ် (ကြူးနှစ်) သည် စာပေအနုပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့ပြီး မြန်မာ့ စာနယ်ဇင်းလောကကလည်း ၎င်းကို စာပေအနုပညာရှင်တစ်ဦးအဖြစ် တညီတညွတ်တည်း အသိအမှတ်ပြုခဲ့ပြီ ဆိုငြားအံ့။ ထိုဇီဝရုပ်သည် မည်သို့သော ထူးခြားသည့် အသွင်သို့ ပြောင်းလဲသွားနိုင်ပါသနည်း။ သူ သေလျှင်ကော သူ့ပုံကို ရုပ်တုသွင်း၍ ရှေးဟောင်း လူသားများကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခေတ်သစ်

လူသားများကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ သူ့မွေးနေ့ရောက်တိုင်း သူ့ရုပ်တုအနီးတွင် စုဝေးကာ ပန်းခွေ၊ ပန်းစည်း၊ ပန်းခြင်းများ ဆက်ကပ်လျက် အရိုအသေပြု ဦးညွတ်ကြပါလိမ့်မည်လော။

စင်စစ်မူ စာပေနှင့် စာပေသမားဆိုသည်မှာ လူ့ယဉ်ကျေးမှုကြီးနှစ်ရပ် (Culture နှင့် Civilization) တို့၏ လက်ဝေခံ အခက်အတက်တစ်မျိုးမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခု၏ ခေတ်ကာလတစ်ခုတွင် မည်မျှ အောင်မြင်ကျော်ကြားသော စာပေသမားတစ်ဦး ဖြစ်ပါစေ၊ အဆိုပါ ခေတ်ကာလ၏ သမိုင်းရေးရာ ဖြစ်ရပ်များထဲတွင် ဓားမနောက်ပိတ်ခွေး မဖြစ်ရုံတစ်မယ် (မည်) နောက်တန်းလည်း မကျ၊ ရှေ့တန်းမှာလည်း နေရာမရဘဲ အလယ်ပိုင်းလောက်မှာသာ သာမည ကိုယ်ထင်ပြု၍ ပါဝင် နေရာယူတတ်မြဲ ဖြစ်သည်။ စာပေအနုပညာ သမားဖြစ်သော 'စလေဦးပုည'ပဲဖြစ်စေ၊ 'အချုပ်တန်း ဆရာဖေ'ပဲဖြစ်စေ၊ သူတို့သည် ကုန်းဘောင်မင်းဆက် နေဝင်ခါနီးတွင် လက်ခနဲ လက်ခနဲ ပေါ်လာခဲ့ကြသည့် ပိုးစုန်းကြူးများဟု ကျွန်တော် သတ်မှတ်သည်။ သူတို့ ခေတ်တုန်းက၊ သူတို့ စာပေလက်ရာများကို စာပေသမားအများက အလေးထား ဖတ်ရှု ရွတ်ဆိုခဲ့ကြမည် ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ ခေတ် ၂၁ ရာစုတွင် သူတို့သည် (dead poets) လူမဖတ်တော့သည့် ခေတ်ကုန်သွားသော ကဗျာစာဆိုများ ဖြစ်သွားခဲ့ကြပေပြီ။ သို့သော် စာပေသမားများအတွက်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားစာပေဘဏ္ဍာတိုက်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ခေတ်ကုန်သွားသော စာပေပညာရှင်တို့၏ ဖန်တီးမှုစာပေသည် အမွေအနှစ်အဖြစ် ပိဋကတ်တိုက်ထဲတွင် လုံခြုံစွာ သိမ်းဆည်းခြင်းတော့ ခံရပေလိမ့်မည်။

သမိုင်းဆရာတို့သည် မြေကမ္ဘာတွင် စာပေနှင့် စာပေသမားတို့ အစောဆုံး ပေါ်ထွက် ရပ်တည်စ ပြုခဲ့သော ကာလကို ခန့်မှန်းရုံမျှသာ ခန့်မှန်းနိုင်ကြသည်။ (ကျွန်တော် ပြောနေသော 'စာပေ'ဆိုသည်မှာ လူထု ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းသုံး 'ဖတ်စရာပစ္စည်းများ' reading materials မဟုတ်မူဘဲ၊ 'ရသစာပေ' aesthetic literature ကိုသာ ရည်ညွှန်းပါသည်။ ဤကား - စကားချပ်) အနောက်တိုင်းတွင် အလွန်စောသော၊ ခရစ်မပေါ်မီ

ရာစုအနည်းငယ်က ပေါ်ထွန်းခဲ့သည့် 'အီလယဒ်' Iliad နှင့် 'အိုဒက်ဆီ' Odyssey မဟာလင်္ကာကြီးနှစ်ပုဒ်ကို ဖွဲ့နွဲ့သူဟုဆိုသော 'ဟုမ္မား' Homer ၏ ဘဝအတ္ထုပ္ပတ္တိကို မည်သည့် သမိုင်းဆရာမျှ တိတိကျကျ မဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ကြပါ။ ဟုမ္မားထက် ရှေးကျသော စာဆိုများကော မရှိခဲ့နိုင်ပါပြီလော။ ဟုမ္မား၏ ခေတ်မှာ ဝေးလွန်း (မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ လုံခြုံစွာ သိမ်းဆည်းဖို့ အချိန်မရလောက်အောင် စက်မက်ဘေးရန် ထူပြောလှ၍) သဖြင့် ဟုမ္မားဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စာပေသမား အုပ်စုတစ်စုပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်ဖြေ ခွင့်လွှတ်ဖွယ် ရှိပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် မြေကမ္ဘာသက်တမ်းအရ ကြည့်လျှင် မနေ့တစ်နေ့ ၁၆ ရာစု၊ ၁၅၆၄ မှာ မွေးဖွားခဲ့သည်ဆိုသော ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိ စာပေနယ်အသီးသီးတွင် အထင်ကရ ကျော်ကြားခဲ့၊ ကျော်ကြားဆဲဖြစ်သည့် အင်္ဂလိပ် စာဆိုတော် 'ဝီလျံရှိုတ်စပီးယား' ဆိုသူပင်လျှင် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဟု ပညာရှင်အချို့က ငြင်းချက်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုကြောင့် အစစ်အမှန်ဟု အာမခံနိုင်သော ရှိုတ်စပီးယားအစစ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအစစ်ကို ယနေ့တိုင် မတွေ့နိုင်သေးဟု ဆိုကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာလည်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာ သိမ်းဆည်းမှု အားနည်းချက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ စစ်ဘေးမက်ဘေးများကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးပဒေသရာဇ်ခေတ် စာပေလက်ရာ အချို့နှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာပညာရှင်အချို့ ရံဖန်ရံခါ အငြင်းပွားခဲ့ရဖူးသည်။ ဘယ်ပျို့ကို ဟိုဘုန်းတော်ကြီး ရေးတာမဟုတ်၊ ဟိုလူပညာရှိ ရေးတာ စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာပေလက်ရာတစ်ခုကို လက်ဝယ်ပိုင်ပိုင် ဆုပ်ကိုင်ထားမိပါလျက် ဘယ်သူရေးဖွဲ့နွဲ့မှန်း မပြောတတ်သဖြင့် ဟိုလူ ဟုတ်နိုးနိုး၊ ဒီလူ ဟုတ်နိုးနိုး မျက်မှန်းရမ်းဆ ငြင်းခုံကြခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာပေပညာရှင်တွေ အလုပ်ရှုပ်နေတတ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်ပင်လျှင် ဝိုးတိုးဝါးတား မှတ်မိသလောက် 'ဒေဝကုမ္ဘာန်' ပြဇာတ်ကို စလေဦးပုည ရေးသည်၊ ဦးကြင်ဥ ရေးသည်ဟု မြန်မာစာပေဆရာအချို့ လွန်ခဲ့သော နှစ် ၄၀ လောက်က အကျောက်အကန် ငြင်းဆန်ခဲ့ကြဖူးသေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ခေတ်တွင် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ သိမ်းဆည်းခြင်း နည်း